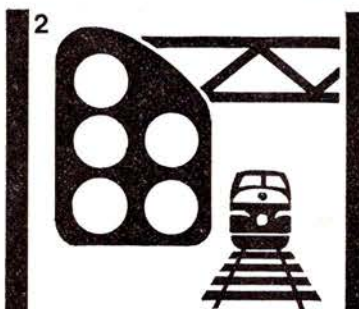
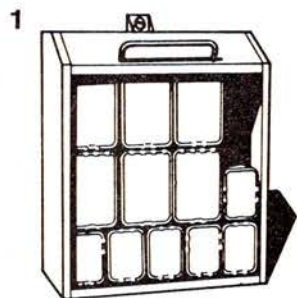

Jernbane-Bladet

DSI dækker mange felter...

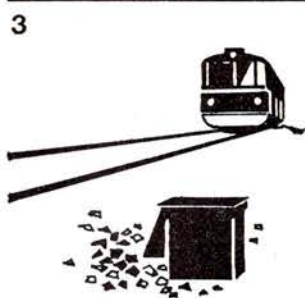

1. Stationært udstyr for hastighedskontrolanlæg

2. Sikrings- og linieblok anlæg

3. Udstyr til 10 kHz og 100 kHz sporisolationer

4. Fjernstyringsanlæg

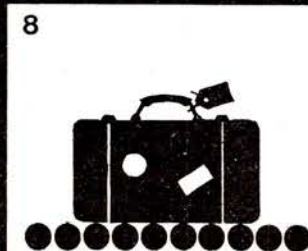
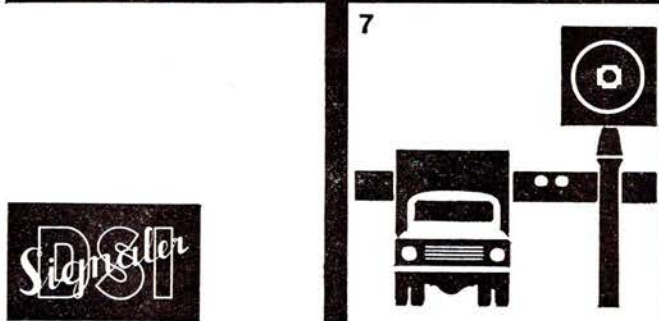

5. Signal- og spormateriel

6. Udstyr til overkørselssignalanlæg

7. Højdekontroludstyr

8. Stikprøvekontroludstyr

DSI
Signal

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

STAMHOLMEN 175 AVEDØRE HOLME DK-2650 HVIDOVRE

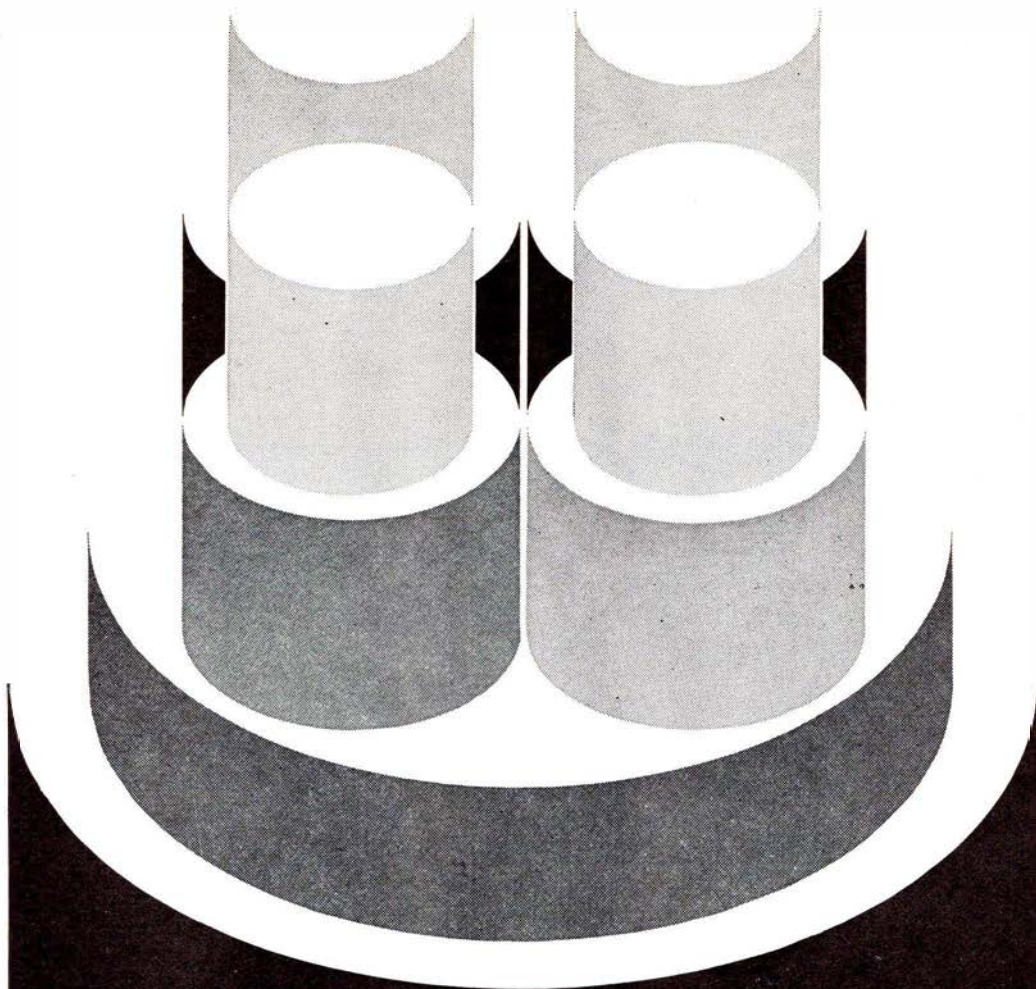

33. ÅRGANG

3

MARTS 1976

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

NKT

---

kabler og ledninger

- **Hovedkontor:**
La Cours Vej 7,
2000 København F.
Tlf. FAsan(01 32) 70 00
- **Jyske afdeling:**
Graham Bells Vej 21,
8200 Århus N.
Tlf. (06) 16 51 11
- **Odense afdeling:**
Blangstedgårdsvej 11,
5100 Odense.
Tlf. (09) 12 06 43

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søvnøget 26, 4930 Maribo

Abonnement
28,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

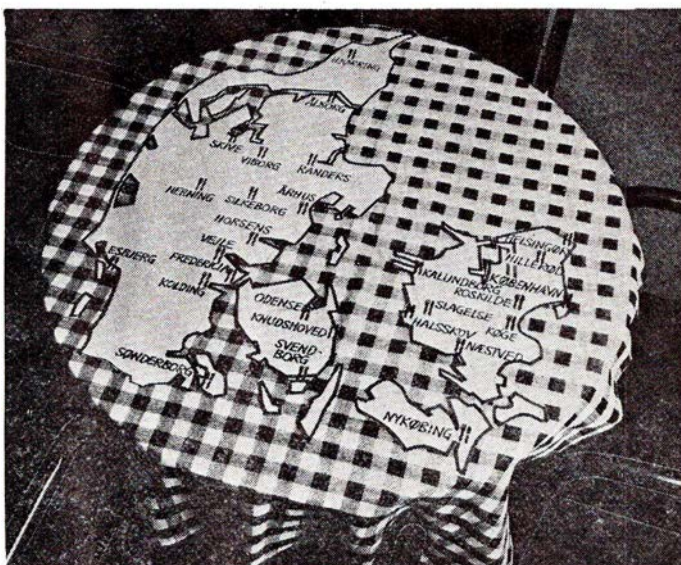
Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

MARTS 1976

Marts causeri	5
Månedens emner	6
Vi har modtaget	6
Månedens foto	7
Erindres det	9
Hedelands Veteranbane	11
Eskjær-Slyng Mergelbane, 2	14
Farvel til danskbyggede skinnebusser .	16
Sporvejsmuseet på Skjoldnærholm ..	19
Dagbogen	21
Vil du være bagmand?	23
Mødested	25
Dødsfald	25
Boghjørnet	26
Humørspalten	26

hele Danmark til bords

DSB restauranter er vel nok Danmarks største kæde af restauranter – nu med ialt 27 restauranter samt 48 mini-barer fordelt over hele landet.

DSB restauranter lægger vægt på god mad til rimelige priser, samt en høflig betjening i et hyggeligt miljø.

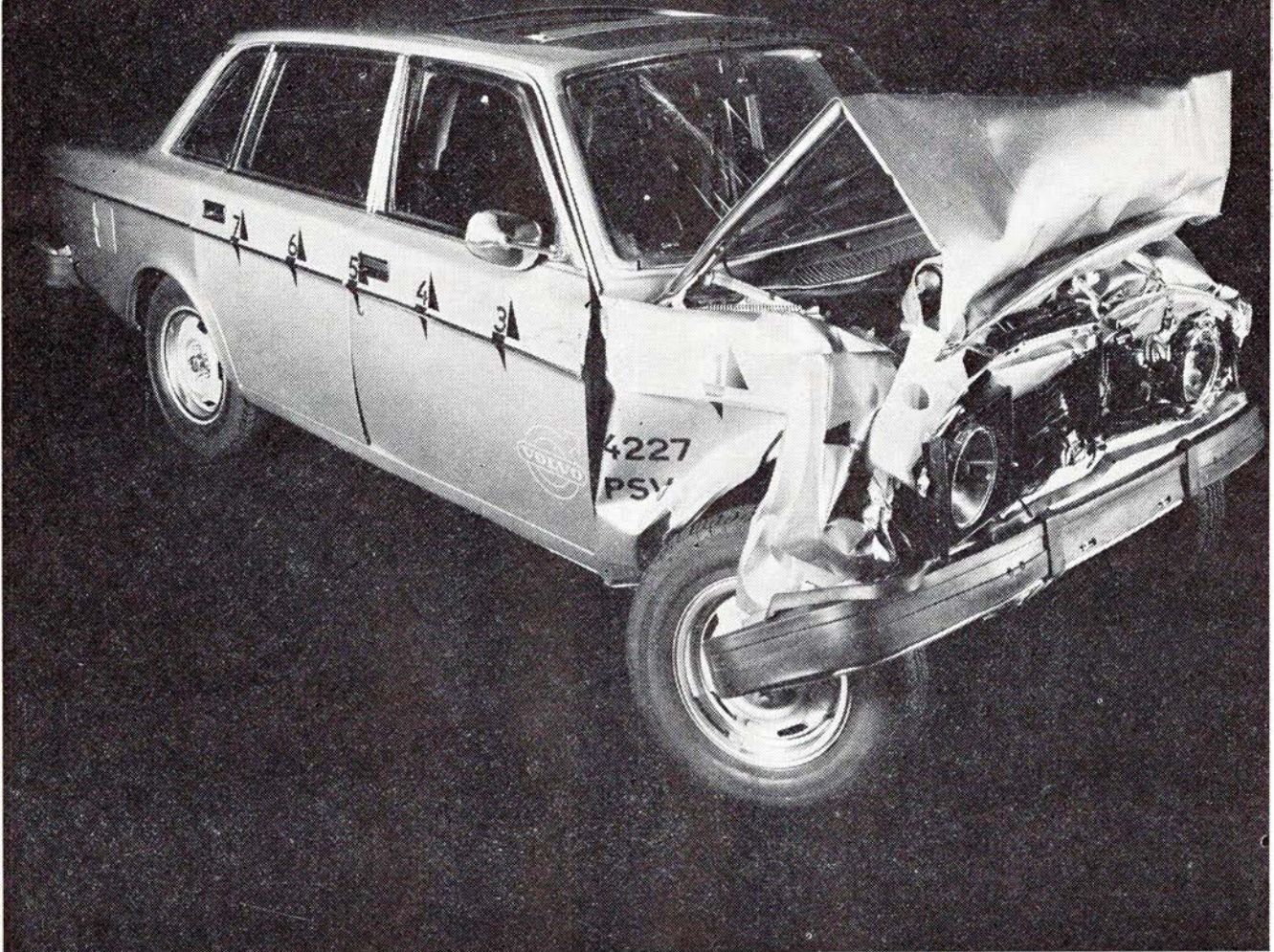
DSB restauranter

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

Den størrelse, en bil skal have.

Denne bil er kørt frontalt ind i en betonmur med 65 km i timen uden brug af bremsler.

Den er en af de utallige splinternye Volvo 240'ere og 264'ere, der er blevet smadret sådan i Volvo's sikkerheds-laboratorium for at afprøve kollisionssikkerheden i detaljer.

Det har således vist sig, at de nye Volvo'er rent faktisk er sikkerhedsbiler i masseproduktion.

Og de er endog sikrere end 140-serien – fører og passagerer er mindst 20% bedre beskyttet i tilfælde af frontalkollision.

Sådanne tal er nok værd at huske på, hvis De vil gøre et sikkert bilkøb.

VOLVO

Der er beviser bag.

Marts causeri

DSB køber danske produkter

»KØB DANSK!« – Dette gamle slogan er atter kommet til ære og værdighed i en tid, hvor arbejdsløsheden florerer i det danske kongerige. Ofte efterfølges det af ordene »Skab arbejde«, underforstået for de danske borgere, der ikke – trods nok så god vilje – kan få et job, hvor de kan udfylde en plads i samfundet.

Blandt andet har den tidligere finansminister Poul Møller genoplivet dette gamle slogan. Og hvis blot alle rettede sig efter det og skelede til oprindelsen af de varer, de købte, så ville den byrde, som arbejdsløsheden er for samfundet, ikke være nær så tyngende. Men idealisme kan koste dyrt. Konkurrencen fra de store udenlandske firmaer er somme tider så hård, at der intet er at stille op for den menige forbruger, der skal sørge for at få de ofte små penge til at slå til. Og dermed svækkes vore hjemlige producenter med konkurser til følge. Og flere bliver arbejdsløse.

Staten kan bedre tillade sig at være idealistisk. Det sker som bekendt på skatteborgerens regning. Men det er ofte penge, der er givet godt ud.

DSB skal have radio i togene. Det er gennem længere tid blevet til et krav fra alle sider. Hver gang der er sket en togulykke, har pressen skreget ud til alle sider, at denne ulykke kunne være undgået – eller i det mindste fået mindre følger – hvis man havde haft radiokommunikation mellem tog og kommandocentral. Om det er realistisk at sige dette, det betyder mindre for den sensationshungrende pres-

se, men det har ført med sig, at alle efterhånden er blevet overbevist derom.

Og så skal det altså være.

Nu tager det som bekendt tid at udvikle ethvert nyt teknisk produkt. Derfor indfører man heller ikke radio i togene fra den ene dag til den anden. Mange krav skal opfyldes, før man har et tilfredsstillende produkt.

Og naturligvis skal det være af dansk fabrikat. Derfor har man heller ikke kunnet afvente nogle af de produkter, man forlængst har udviklet i andre lande.

DSB afgav for kort tid siden ordre på radioudstyr til togene hos det danske selskab A/S Storno, et datterselskab af gamle C. F. Tietgens kendte »Store Nordiske Telegraf-selskab«.

Dermed skulle forsyningen af togene med radiokommunikationsudstyr være i gode hænder. A/S Storno er kendt som et firma, der leverer kvalitetsprodukter, og som har ekspertise på netop dette område. Firmatet har da også underafdelinger i mange lande, hvor man køber udstyr til lokale transportforetagender og meget mere. Halvfems procent af Stornos produktion går til eksport.

Som det ses, har DSB bl.a. for at fremme beskæftigelsen vist sin gode vilje og bestilt for mange millioner kroner hos et dansk firma.

At A/S Storno kort tid efter kontraktens underskrivelse solgtes til det amerikanske multinationale selskab General Electric, ja se, det er jo en anden sag.

Er det ikke?

Så mimser vi ikke mere i denne omgang

Den 1. marts bortfaldt den nedsatte moms – mimsen – og dermed er vi tilbage ved de gamle 15 procent, noget der utvivlsomt i visse kredse vil blive brugt som argument for at få nye lønforhøjelser. Thi der er jo hermed sket prisstigninger! Sådan vil man i alle tilfælde sikkert udlægge det.

Den nedsatte moms' motivering var at skabe øget beskæftigelse. Og for at få øget beskæftigelse var det nødvendigt at få øget efterspørgsel efter varerne. Vel at mærke de varer, der fremstilles her i kongeriget.

Og efterspørgslen er helt sikkert steget betydeligt. Det har vi klare og tydelige kendsgerninger, der beviser.

Men mon ikke det er gået mange som familien Hansen her:

Nu skulle familiens store ønske opfyldes, når man nu kunne spare fem procent. Og hvad der er sparet, det er dobbelt tjent.

Familiens sparekassebog blev »lænset«, og da den var det, købte man på afbetaling. Man kunne jo altid trække renterne fra på selvangivelsen. Igen en form for indtægtskilde!

Først skulle det gamle sort-hvide fjernsyn skiftes ud med et nyt moderne farvefjernsyn (importeret fra Vesttyskland). Det beskæftigede familien nogle aftener, så fandt den ud af, at egentlig burde man også anskaffe sig et moderne stereoanlæg.

Som sagt, så gjort. (Det var importeret fra Japan.)

Fru Hansen havde længe ønsket sig en opvaskemaskine til sit køkken. Og når

der nu var penge at spare. Opvaske-maskinen blev indkøbt. (Importeret fra USA.)

Sonnen Per, der går i skole på sidste år, havde i sommer tjent lidt penge. De blev investeret i et nyt filmsapparat (importeret fra Japan.)

Men når der handles, spildes der ofte. Hr. Hansens elektriske boremaskine brændte sammen, da han arbejdede med den. Derfor købte han en ny (importeret fra England).

Og selvfølgelig gik fru Hansens elektriske kaffemaskine også i stykker, netop i juledagene. Men efter jul kunne hun købe en ny for de penge, hun havde fået i julegave af tante Olga. (Den – altså kaffemaskinen – var importeret fra Holland.)

De sidste dage i februar – få dage for »mimsen« bortfaldt, endte det med, at familien Hansen tog sig sammen og anskaffede den elektriske græsslåmaskine, der ellers skulle have ventet til sommer, men når den nu kunne fås så billigt. (importeret fra Vesttyskland). Og nu var det en glad familie, der den 1. marts satte sig til rette foran farvefjernsynet. Den havde ydet sit bidrag til fremme af beskæftigelsen ved at følge statsministerens opfordring til at øge forbruget.

–tl–

PS. Glemte vi at fortælle, at hr. Hansen havde købt en ny spade til sin have ((importeret fra Silkeborg).

VI HAR MODTAGET

MO-vognen endnu engang

Bedste Herr Redakteur!

I det udmærkede januarnummer af det fortrinlige tidsskrift »Jernbane-Bladet« haver De den frimodighed at bemærke som kommentar til den yderst interessante og læseværdige disput, der har udviklet sig i ovennævnte magasins spalter vedrørende den så sørgeligt bekendte dieselmotorvogn litra Mo, at »herefter må dette spændende emne vist siges at være uddebatteret«.

Nej, så visseligen kan dette ej med ubetænkelighed siges at være tilfældet.

Se, jeg har nu i mange år i al beskedenhed tilladt mig at være af den opfattelse, at man under hensyntagen til, hvad der ellers tillades aftryk af – ja, tillad mig det frimodige udtryk – revl og krat, også skylder læserne, at slige vigtige emner belyses så grundigt, som det måtte være muligt.

Som allerede en tidligere velbåren dansk enevældskonge – der af senere uforstandige historikere fejlagtigt har fået det ubhagelige prædikat: Sindssyg – engang udtalte til sine flittige kancellister: »I betragtning af alle timelige tings betydningsløshed er den omhu, De Herrer vier selv den mindste detaille, beundringsværdig«.

Jeg skal nu ikke længere trætte mine tålmodige læsere med nogen længere indledning, men straks komme til, hvad man forsigtigt kunne kalde for »Sagen«:

Som det måtte være de fleste bekendt, herunder navnlig de, der følge den standende og overmåde fængslende debat om vore kollektive rejsemidler, blev der for ganske nylig offentliggjort resultatet af en optælling af de rejsende, der gjorde brug af disse transport-

Månedens emner ...

Ny formand for lokomotivmændene

Ved en ekstraordinær kongres i Dansk Lokomotivmands Forening i København i februar er den mangeårige formand E. Greve Petersen gået af og er blevet afløst af den hidtidige næstformand, lokomotivfører K. B. Knudsen.

Det var uoverensstemmelser om arbejdstidsreglerne, der forårsagede et mistillidsvotum til Greve Petersen.

E. Greve Petersen, der i juni sidste år fyldte 60 år, har været DLFs formand i næsten 29 år. Han blev ved kongressen i 1947 valgt efter den daværende mangeårige formand Sophus Jensen.

Det er en kendt sag, at Greve Petersen kan være en streng herre. Men det er nødvendigt i den stilling, han beklædte. Her gælder det først og fremmest om at få modparten til at give efter først. Vi har set beviser på Greve Petersens urokkelighed flere gange, bl.a. i forbindelse med retssagen efter lyntogsulykken i 1967. Også i den kortvarige éndags strejke blandt lokomotivmændene stod han solidarisk i det omfang, han kunne tillade sig. Og sidst har vi set hans stædighed ved at stille sit formandsmandat ind på DLFs tilslutning til LO.

Mange resultater er opnået for »de sorte« under Greve Petersens ledelse af DLF.

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

former. Især brugen af sporbundne køretøjer i hovedstadsområdet påkaldte herunder min interesse. (Jeg må i parentes bemærke, at brugen af hesteløse køretøjer ikke optager mig på ganske samme måde.) Man bemærkede da, at der i det sidste års tid var sket en endog særdeles markant stigning i antallet af mennesker, der gjorde brug af de i hovedstadsområdet anlagte jernbaner. Jeg skynder mig straks at bemærke, at knapheden på drivmidler til alle former for køretøjer og den heraf naturligt betingede fordyrelse af samme energikilder naturligt nok var særdeles udslagsgivende hertil. Dog vil man, om man kender blot lidt til sagen, dog også anføre den i de senere år skabte muliggørelse af de på skinner anvendte køretøjer sammenholdt med et betragteligt hyppigere antal afgang som medvirkende årsag til nævnte stigning i antallet af kunder.

Kun én jernbanestrækning i det skønne Nordsjælland – hvor jeg iøvrigt har den fornøjelse at være bosat – viste sig ikke at tage del i omspurgte stigning i trafikmængde. Ja, den havde sågar et fald i antallet af rejsende. Den gode etat, der driver denne bane blandt så mange andre, udtrykte til pressen, at dette i og for sig var uforklarligt, idet man dog ikke her på nogen måde havde indskrænket driften.

Det drejede sig just her om den landskabeligt iøvrigt meget vndefulde strækning fra Hillerød til grænsebyen Helsingør. Og hvilke køretøjer vil mine læsere tænke sig dog kører her?

Netop!!!

Selv haver jeg ikke megen skyld i nævnte deroute. Jeg er personlig en flittig gæst på netop denne strækning. Til lige haver jeg når som helst, når lejlighed gives, opfordret mine bekendte og kolleger – og jeg kender adskillige, der bor på denne kant, såvel i Fredensborg som Grønholt og Langerød – ja, sågar i Kvistgård ved jeg om en assessor, som dagligen begive sig på arbejde i Hillerød; til dog at lade personautomobilet stå og i stedet benytte banen. Alligevel har disse udmærkede menne-

Månedens foto

Første tog under åbningen af »Hurtigruten« på Grenå station den 18. maj 1952.
Foto: E. Havmøller Sørensen.

Hurtigruten over Hundested–Grenå

Undertegnede læser af Jernbane-Bladet har med interesse læst fhv. stationsforstander Georg Bakkes serie »Et langt jernbaneliv«, hvori han bl.a. fortæller om den i 1952 etablerede hurtige forbindelse fra København H. via Hundested–Grenå til Ålborg.

Jeg var den 18. maj 1952 med toget fra København via Hundested til Grenå og tog nogle amatørfotos af såvel det første tog på Grenå Havn og Grenå station som af det første togs ankomst fra Ålborg. Togene krydsede Grenå station.

Af disse fotos har jeg udvalgt ét, som viser det første tog på Grenå station efter ankomst fra havnen, og på Grenå stations perron ses foruden hr. Bakke, så vidt jeg husker, den daværende borg-

mester Pallesen og kontorchef P. E. N. Skov i samtale med stationsforstanderen. Man ser tydeligt, at klokken er 11.40, og man venter på toget fra Ålborg. Jeg mener, at togene kørte helt igennem til Ålborg, men at de rejsende i Randers havde forbindelse til lyn-tog »Vendsyssel« (dem der skulle nord for Ålborg), og at togene standsede i Trustrup, Kolind, Ryomgård, Auning, Allingåbro, Strømmen, Randers, Fårup, Hobro og Skørping. Men måske husker jeg forkert.

Fra Kh var de gennemgående vogne til Hundested Havn indkoblet som bageste del i toget til Hillerød. Afgang fra Kh var kl. 6.19.

Venlig hilsen

Togfører E. Havmøller Sørensen
København L.

Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygesikringen

Martinus Schmidt

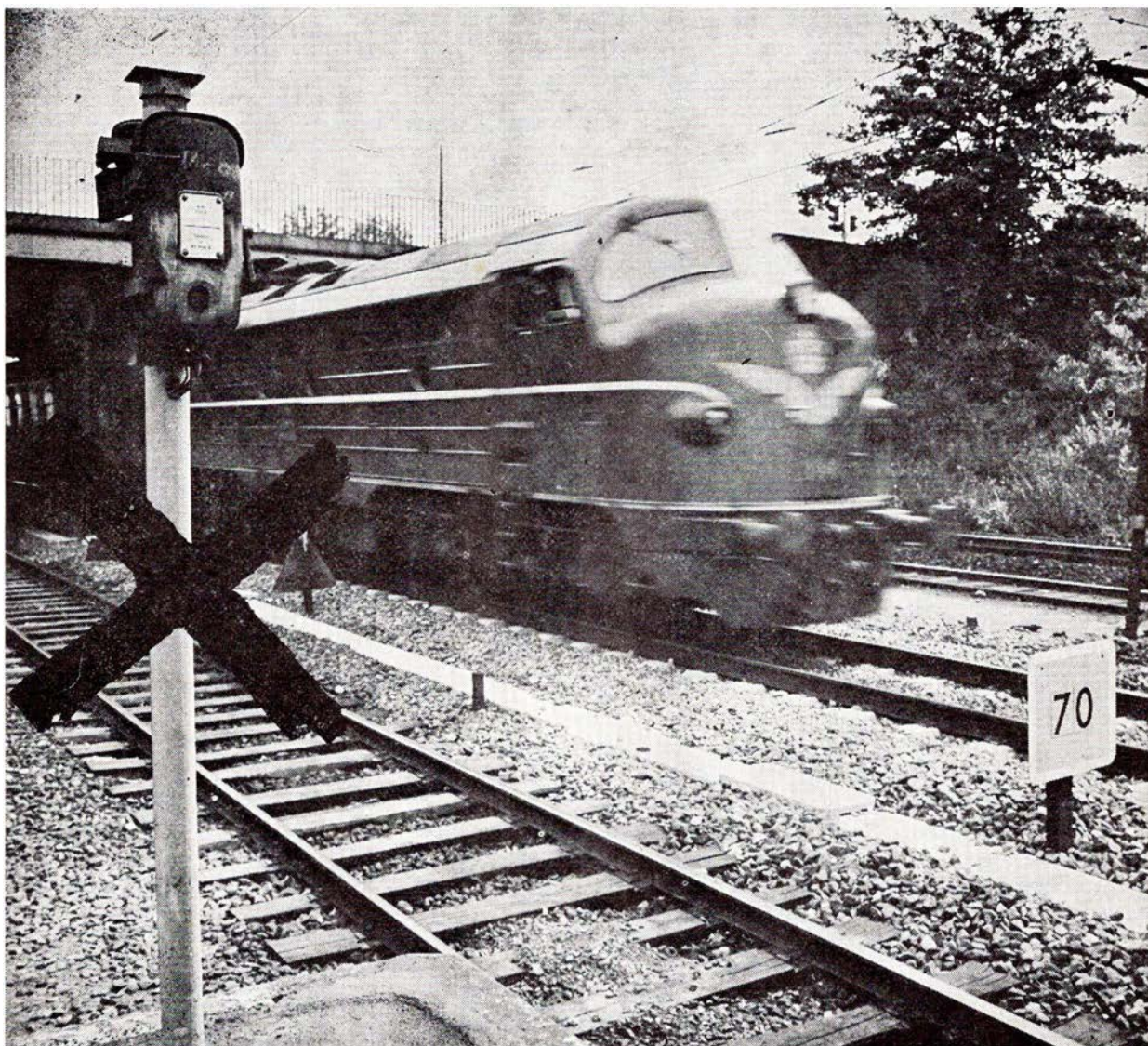
Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

***
damm
***
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Signaltelefonerne i
den københavnske nærtrafik
afløses af
et radiotelefon-system
fra Storno

I samarbejde med DSB
har Storno udviklet
robuste og driftssikre
radiotelefoner
til banernes trækraftenheder

Storno

STORNO A/S . FABRIK FOR RADIOTELEFONSYSTEMER
VED AMAGERBANEN 21 . 2300 KØBENHAVN S

sker kun en enkelt gang ladet sig besnække til at lade sig transportere ad nævnte banelinie – og de haver siden heftigt bebrejdet mig min rekommendation af samme.

Ovenstående finder jeg i al beskedenhed også illustrerer lidt af den omdiskuterede motorvogns fortræffeligheder.

Den sikkert fortrinlige Herr Finn Sørensen anfører som forsvar for DSB litra Mo, at den er gammel, tung og driftssikker. Det er en oksekærre også! Ærbødigst

Otto Høj Madsen,
Hillerød.

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . Marts 1926

Den 1. begyndte arbejdet med Lillebæltsbroen. Den første gravemaskine er sat i gang på Hindsgavls marker – tipvognsporet er lagt, og små tog ruller afsted. Der er foreløbig beskæftiget 40 mand.

Da eksprestoget fra Godser den 1. ved 19-tiden ankom til Hovedbanegården, anmeldte et selskab, at de var blevet overfaldet af en togbetjent, der havde forsøgt at kysse 2 unge piger. Da de afviste ham, slog han dem begge, trak dem i håret og brugte ukvemsord af værste slags. Nogle mandlige rejsende fik knytnæveslag og hussinger – forinden havde samme togbetjent afbrudt belysningen i vognen. Togføreren og pakmesteren kunne knapt holde den voldsomme togbetjent fast. Politiet blev tilkaldt og anholdte ham.

Midtbanen er DSBs smertensbarn, siger distriktschef Eir. De første 2 måneder kan vi ikke lade de store tog løbe over banen, men lader dem benytte Sydbanen.

Befolkningen udviser stor interesse for banen, idet der daglig er en mængde på stedet, hvor de store jordskred har fundet sted. I søndags var der ligefrem trængsel på banen.

DSB køber den gamle Sølvgades Kaserne – man skal betale 1 million for hele herligheden, men det vil koste det dobbelte at flytte kontorerne m.m. til stedet.

Ebeltoft-Trustrup Jernbane fejrer 25 års jubilæum den 28. ds. Man udgi-

ver et festskrift og har desuden indbudt personalet til en festmiddag i Ebeltoft.

Ingeniør Faber har den 28. ds. i Nørreport Grundejerforening fremsat en storstilet plan om elektrisk nærtrafik.

Trafikinspektør Juul-Hansen hilste forslaget med glæde, men fremhævede, at man med damploko godt kunne indføre væsentlige forbedringer og hurtige tog.

Nakskov-Rødbybanen blev den 29. ds. officielt indviet – vejret var en voldsom snestorm.

For 25 år siden . . . marts 1951

Hornbækbanens overslag for det kommende driftsår viste et anslået underskud på kr. 82.000. Der var stillet forslag om at afkorte banen mellem Dronningmølle og Gilleleje og lade dette stykke betjene af banens rutebiler. Det drejer sig jo kun om en strækning på 5-6 km, men banens ledelse frarådede af flere grunde forslaget – dels på grund af et tiltagende sommerhusbyggeri – der i sommertiden slet ikke ville kunne betjenes af busser og dels af, at man i virkeligheden intet sparer derved, da skinnebusserne faktisk alt taget i betragtning – er billigere i drift end rutebilkørsel.

Gribskovbanens forbindelser mellem Gilleleje og København vil for nogle togs vedkommende fra sommerkøreplanens begyndelse kunne gennemføres på 1 time og 37 min. mod nuværende køretid på 2 timer.

Lollandsbanen mener at kunne spare 100.000 kr. om året ved at erstatte banens ledbevogtninger med blinklyssignaler.

Direktør M. K. Jensen, Randers-Hadsundbanen, skriver i anledning af kritik af banens underskud: »At banens ledelse tilsigter først og fremmest at skabe en køreplan, der betjener publikum, selv om den ikke er så indbringende, som privatmanden ville have gjort. Underskuddet er ikke værre her end andre steder, og DSB's regnskab fra forrige driftsår viser et 20 gange så stort et underskud pr. kilometer, som privatbanerne giver.«

DET VIRMLER MED GODE TILBUD

Vi sælger:

BRØD . MÆLK . SMØR
OST . KØD . PÅLÆG
FRUGT . GRØNTSAGER
VIN . FISKEKONSERVES
KØDKONSERVES
KAFFE
KIKS . GRØNTKONSER-
VES . SURVARER . KA-
GER . KOLONIALVARER
TOILETARTIKLER
SÆBEPULVER
RENGØRINGSARTIKLER
m. m.

KVALITET TIL ALM BUTIKSPRISER !!

De finder JM-markeder på
Kbh. H. – Århus H. – Ålborg
banegård med døgnservice
8-24 alle dage.
Samt minimarkedet på Sjøelør
station.

Venlig hilsen

j m

Holbæk

A/S HOLBÆK
EKSPRESTRYKKERI

Lundemarksvej 18
HOLBÆK

OFFSET – BOGTRYK

HER GØR VI HOLDT

Vil De hygge Dem i skønne omgivelser og en skøn natur – så tag til

MOSSØ's PERLE

(førhen Lærkereden mellem Boes og Øm kloster) – Telefon (06) 89 18 22
Her er maden i topklasse. Vort motto: Alt for gæsterne. Selskaber indtil 100 kuverter modtages gerne. – Undgå besværet – ring og få et godt tilbud.

Stedet, hvor man kommer igen

SKOVPAVILLONEN

Mariager . Tlf. (08) 54 10 93

Lad os afholde Deres fester – og bliv tilfreds. Husk vor lækre søndagsmiddag. Altid frisklavet kaffe med noget godt. Venlig betjening.

Lad turen gå til . . .

SPØRRING KRO

v/ Hovedvej A10 – tlf. (06) 9890 13

Nyt værtspar:
Nora og Leif Nielsen

Et sted, der er værd at gæste

MØRKE KRO

Stationsvej – Mørke – tlf. (06) 37 75 17
(via stationen)

Et godt madsted i hyggelige omgivelser

Nyt værtspar:
Kirsten Jørgensen og Ove Nørnum

Et besøg værd

RESTAURANT MOLINO

Them . Tlf. (06) 84 76 30

Hvor man holder ind, når man kører ud. Altid veltillavet mad – en lækker søndagsmiddag. – Selskaber modt. gerne. Med venl. hilsen værtsparret Davidsen

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

Restaurant

Pusterummet

Vestergade – Vamdrup – tlf. 58 19 62

Kom ind og hyg Dem i vore hyggelige lokaler.

Vi mødes på

Restaurant STALDEN

Hovedgaden 79 . Sunds . (07) 14 10 28

Stedet, hvor man hygger sig, og venner mødes

Til hverdag og fest

LA COSTA

er bedst

Vi afholder gerne Deres fester med god mad til rimelige priser – ring og få et godt tilbud - eller kør De en tur har vi et spisekort med mange spec.

Venlig hilsen Bante og Per Sletting
Søndergade – Hov – Tlf. (06) 55 61 18

Et besøg værd . . .

SIGNESMINDE KRO

mellem Silkeborg og Kjellerup

Tlf. (06) 85 54 45

Gammeldags krohygge med veltillavet mad og god kaffe

Selskaber og udflugter modtages gerne – altid venlig betjening

Lad os tage besværet – vi arrangerer

Deres fester, med veltillavet mad – i hyggelige lokaler – kuv. Indtil 250.

Eller får De uventede gæster, har vi altid 1/2 friskstegt grillkylling á kr. 12 med tilbehør – husk, det er

Kløvborg Forsamlingshus

Telefon (05) 76 11 76

Venlig hilsen Else-Marie og Tommy

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

BODEGA HUSET

Østergade 24 . Grenå . tlf. 32 00 32

Her er hygge, stemning og venlighed
Lad huset blive Deres STAM-CAFE

Stedet, hvor man kommer Igen – besøg

EJSTRUP KRO

Ejstrupholm . tlf. (09) 7720 02

God mad som vor mor laver den
Selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud (ny vært)

Vær gæst ved Deres egne fester – lad os tage besværet

JEBJERG-LYBY-HALLEN

Selskaber modtages indtil 250 kuverter. Få et godt tilbud uden forbindelse

Hyggelige lokaler. Kig ind i cafeteriet – eller tag noget lækkert med hjem.

Smørrebrød – Grill – Kyllinger

Venlig hilsen Ulla og Leif
Husk Deres linie: telefon 57 40 79

Hvor land og by mødes

HOTEL »SIKA«

Østergade 24 . Hammel . (06) 96 10 12

Lad Hotel Sika være rammen om Deres fester i vore nyrestaurerede og hyggelige lokaler. Maden i topklasse og fuldendt betjening. Stedet, hvor man kommer igen.

Lad os tage besværet til Deres fester

HJERM HOTEL

Telefon (07) 46 46 46

Et sted man hygger sig og spiser godt
Selskabsmad – smørrebrød – platter ud af huset – ring og få et godt tilbud
Venlig hilsen og på gensyn
Ester og Kristian

Det er på Skovkroen det sker

SKOVKROEN I BYBÆK

Telefon (05) 85 56 07

Hold Deres fester og selskaber her – såvel små som store – så er De sikker på succes. Selskaber indtil 100 kuv. Husk vore baller for de unge på 40! Med hilsen det nye værtspar

Vil De hygge Dem – så lad mødestedet være

VEJLBY RISSKOV HALLENS RESTAURANT

Vejlby Centervej . Tlf. 17 59 66

En god frokost – en lækker middag eller en af vore mange spændende specialiteter. Selskabs- og mødelokaler til rådighed – masser af P-plads. Restauranten er åben daglig kl. 11–16. Mødestedet: Hvor kvalitet og god betjening kommer i højsædet.

Besøg

Restaurant BONDEHUSET

Det gode spisested med den venlige betjening. Hyggelige lokaler – også til selskaber. Ring og bestil, og maden er klar. – Vi ligger Saxild Strand.

8300 Odder – Telefon (06) 55 83 48
Selskaber indtil 80 personer.

Vil De hygge Dem og ha' det rart – tag på

MØLDRUP KRO

Jernbanegade – Møldrup

Tlf. (06) 69 11 67

Rigtig kromad i hyggelige omgivelser med venlig betjening. Lad os tage besværet – hold Deres selskaber her. Med venlig hilsen: Det nye værtspar

Hedelands Veteranbane

SIDEN SIDST

For Industribaneklubben (IBK) betyder »siden sidst« alt, hvad der er hædt klubben siden vor omtale af denne i september 1975.

Som nævnt dengang, havde IBK netop fået tilsagn om lokaler og egnede arealer på Hedehusgården i Hedehusene. Gården ejes af Høje-Taastrup kommune og består af tomme landbrugsbygninger og en næsten udgravet grusgrav.

Pr. 1. januar 1976 blev IBK »borger« i kommunen, idet klubben fra denne dato har indgået et lejemål omh. lokaler på gården. Lejemålet er uopsigeligt i 15 år fra udlejerens side. Lejemålet får samtidig den betydning, at IBK opnår samme status som andre foreninger i kommunen, dvs. optages i kommunens foreningsregister, med ret til at søge kommunal tilskud.

Anlægget af Hedelands Veteranbane kommer ligeledes fra denne dato helt klart ind i kommunens planlægning.

Kommunens hjælp til IBK rækker imidlertid langt videre end ovennævnte lejekontrakt og adgang til økonomisk støtte. Tanken om Industribaneklubbens »Hedeland Veteranbane« fik fuld politisk opbakning ved kommunalbestyrelsesmødet først i december 1975, ligesom kommunens byplanlægning har udarbejdet visse forslag til linieføring. Endvidere har kommunens havearkitekt arbejdet på diverse forslag.

Den 4. december afholdt Høje-Taastrup kommunes byplanafdeling møde med IBK. På mødet, der var særdeles positivt for klubben, drøftedes IBK's fremtidige vinke i området.

Resultatet af mødet blev i væsentlighed: 1) at kommunen vil foranledige udført en banedæmning/rampe fra Hedehusgården til bund af grusgrav. Niveauforskellen er her 7,5 m. Rampen udføres med max. 50 promille stigning. Mindste kurveradius 50 m. Rampe-længde ca. 150 m, bredde 7 m, således at der dels bliver plads til spor og til ridesti side om side.

Dæmningen beklædes med muld. Arbejdet udføres af entreprenøren, der tidligere har gravet grus i området, og som derfor har retableringspligt.

Rampen anlægges formentlig i første kvartal 1976.

2) at IBK ved nærmere aftale med samme entreprenør kan få det kom-

mende stationsareal på Hedehusgården planeret (også i h.t. pålagt retableringspligt).

3) at kommunen anlægger og bekoster en ca. 7 m bred tunnel (til spor og ridesti) under Brandhøjgårdsvej. En evt. østgående gren af kommende veteranbane kan herefter gennem en stigning krydse Reerslevvejen i niveau. Vejen lukkes til den tid for gennemkørende trafik. Veteranbanen fortsætter ind på Hedehusteglværkets areal, hvor endestation anlægges.

Kommunen kalder denne station for Charlotteager. Den kommer til at ligge i umiddelbar nærhed af kommende Stogstation.

4) at kommunen anlægger og bekoster gennembyrning af plateau mellem Hedehusgårdens grusgrav og den sydfor liggende, igangværende grav. Gennembyrningen udstyres i øverste niveau med en træbro a la »Broen over River Kwai«. Broen fører gang og ridesti over IBK's bane, der herfra evt. kan fortsætte mod Vindinge eller Reerslev.

Lad os sige med det samme, der er ingen årstal hæftet på punkt 3 og 4. Planernes realisering er afhængig af Danmarks fremtidige økonomiske situation, samt grusgravens udgravning. Men 5-10 år er nok en rimelig tidsfrist at regne med, idet det samlede Hedelands-projekt påregnes tilendebragt år 2000.

5) at kommunen anlægger nødvendige parkeringspladser, trapper m.v. Disse faciliteter skal stå til rådighed for alle Hedelands gæster.

6) at IBK evt. må opstille midlertidig remise indtil muret værksted/remise kan bygges. Det kommende af kommunen foreslåede areal til endelig placering af værksted/remise og forgreningsstation til Charlotteager (øst) og evt. Vindinge/Reerslev (syd) bliver først frigivet om ca. 2 år. Arcalet ligger i en lomme i Hedehusgårdens grusgrav, hvor der endnu er grus. Fa. Dammann Luxol A/S (Superfos) har tilladelse til denne gravning.

7) IBK kan drøfte kommende problemer med kommunens byplanafdeling og havearkitekt.

8) IBK kan frit benytte Høje-Taastrup kommunes mødeinstitution

HER GØR VI HOLDT

En kro i særklasse

LØVSKAL KRO

i den skønne natur i Nørreå-dalen. God kromad i hyggelige omgivelser. Er De to eller flere – så kom til Løvska-

Tlf. (06) 68 61 01 – 68 61 45

Kro. Bal for de unge på 40 hver lørdag.

Hurtig og venlig betjening

Venlig hilsen

Anni og Kresten Andersen

En kro i særklasse

Restaurant MADS DOSS

v/ hovedvej A 13 – Kjellerup

Tlf. (06) 88 00 07

Besøg vor hyggelige kro, hvor maden er i topklasse. – Vort motto: Alt for gæsterne. – Med venlig hilsen

Kirsten og Henning Würtz

Helt på toppen

HOTEL HILTORP

Sdr. Boulevard . Skive . tlf. (07) 52 37 11

Moderne værelser med bad og telefon
Restaurant – Selskabs- og mødelokaler

Lad Hiltorp være rammen om Deres fester

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 – Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

»Charlottegård« til møder, foredrag m. v.

9) IBK kan forvente kommunegaranti ved evt. banklån i forbindelse med opførelse af egne bygninger.

Som det fremgår af ovennævnte, har klubbens »Hedelands-gruppe« på få måneder opnået et resultat, der allerede nu klart tegner et billede af IBK's fremtidsmuligheder.

Men også andre af klubbens afdelinger er i konstant aktivitet.

Teknisk afdeling

IBK's tekniske afdeling har af Vanløse teglværk, St. Merløse, købt 6 tipvogne og 1 benzintraktor (Hillerød Maskinfabrik og Kødelsmedie 1938), samt ca. 1,5 km spor. Det rullende materiel skal bruges til anlægsarbejder.

Kolding

Tag noget lækkert med hjem fra

RING GRILLEN

Sdr. Ringvej 3 . Kolding . (05) 53 29 13

Alt i lækkert grill – det er os
med de store kyllinger

Koldings lækreste damefrisørsalon –

PARK SALONEN

har et særdeles fordelagtigt rabattilbud
til faste, regelmæssige kunder.

Modtager også herrekunder
Tlf. (05) 53 38 43

Vejle

Kør ind til

MOBIL SERVICE

Boulevarden 62 – Vejle

Telefon (05) 82 68 95

Benzin – Olieskift – Smøring

Stort udvalg i autotilbehør

Vi er omhyggelig med Deres bil – så
kig ind – Med venlig hilsen
TORKILD BADEN

Skal De til at strikke? –
så slå et smut ind til

B. B. GARN

Dæmningen 51 . 7100 Vejle

Tlf. 83 27 87

og få en hyggesnak i rolige og
hyggelige omgivelser

Et arbejdshold knokler hver anden lørdag med optagning af skinner. Endvidere har klubbens maskinchef gjort traktoren startklar. Dette arbejde har været besværliggjort af, at traktoren befandt sig ca. ½ km inde på strækningen, omgivet af pløjemark. Den endelige restaurering af traktoren finder sted på Hedehusgården.

IBK har endvidere købt 8 roebanovogne af Skovnæsgården i Maribo. Vognene var på købstidspunktet fyldt op med halm og klar til afbrænding, og kun den tørre sommer var skyld i, at denne ikke fandt sted. Brandfaren var for stor.

De 4 vogne er flyttet til Hedehusene. Resten henstår stadig i Maribo.

Man håber at kunne få stablet et arbejdshold på benene, der kan foretage

revision af vognens bogier i vinterens løb.

Et par af vognene skal måske ombygges til personvogne på et senere tidspunkt.

Sekretariat Øst

Sekretariat Øst, der står for IBK's PR-virksomhed øst for Storebælt har i det sidste halve år af 1975 helliget sig udbredelsen af kendskab til IBK.

I 1975 har der således været én eller flere artikler om IBK i følgende blade: Jernbane-Bladet, Signalposten, Bumletoget, Hobby Bladet, Hobby Bogen, Tåstrup Avis, Hedehusene Avis, Roskilde Erhvervstidende, Roskilde Tiden og Dagbladet.

IBK-nyheder, der fremkommer på kommunalt plan, sendes nu fremtidig

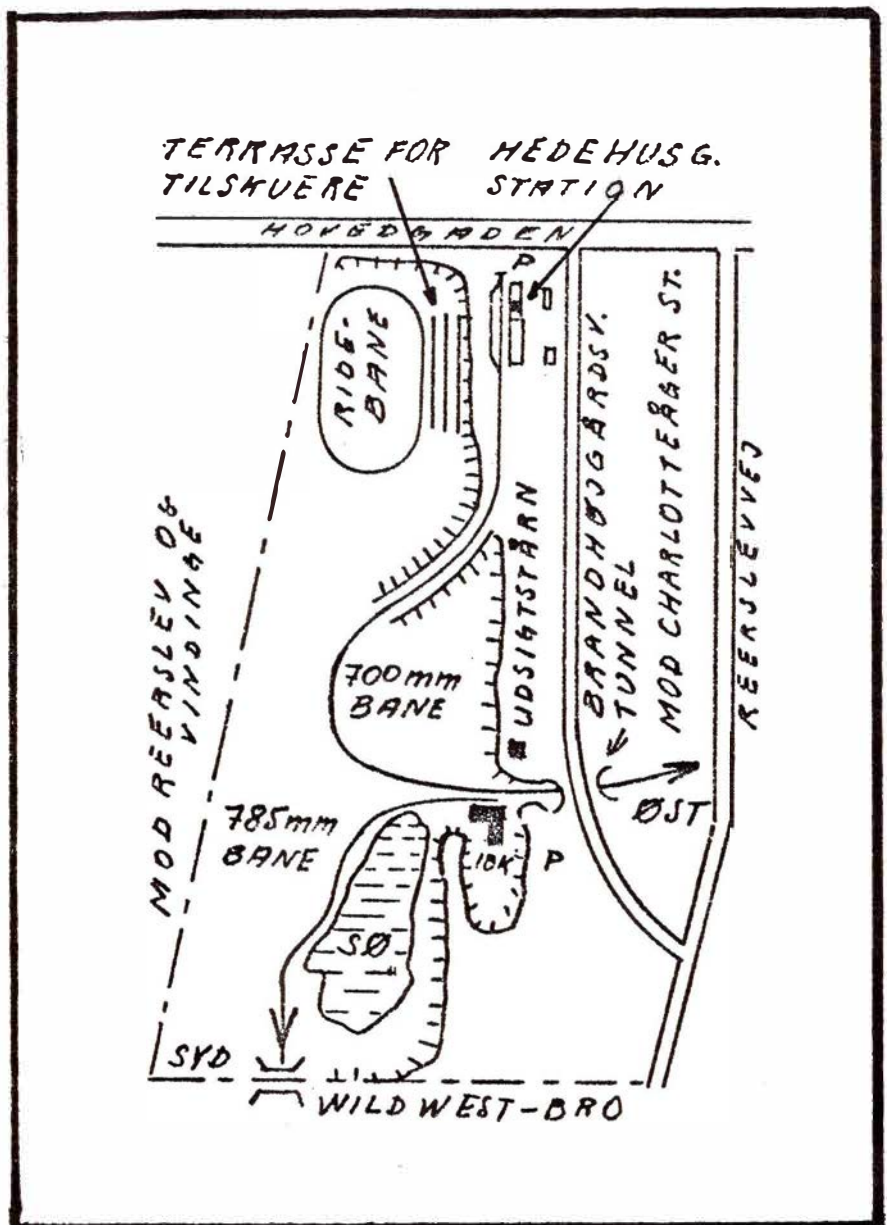
direkte til den lokale presse af Høje-Taastrup kommune.

Sekretariat Vest

Vest for Storebælt deles opgaverne mellem forskning, opbygning af bibliotek og opbygning af fotosamling. Et arbejde, der varetages af den kendte smalsporforsker Bent Hansen, der endvidere har planer om mødevirksomhed i vinterens løb. Her kan jysk-fynske medlemmer samles, og man håber på deltagelse af repræsentanter for IBK's bestyrelse.

Status ved årsskiftet

Klubben har i 1975 haft en fremgang på 45 medlemmer. Medlemstal pr. 1/12 75 ialt 60. Man håber i kommende år

at få betydelig medlemsfremgang, det er ikke mindst når det bliver kendt, at klubbens fremtid er sikret. De altafgørende spørgsmål om hjemsted, lokaler og dæmningsarbejder synes løst.

Det, der i 1976 skal stå som klubbens mål, er diverse praktiske arbejder med restaurering af vogne og lok, opbygning af værksted, anlæg af Hedehusgård station, sikring af økonomi. Og som mest presserende opgaver: fortsat optagning af skinner på Vanløse teglværk, samt afhentning af resterende roebanevogne i Maribo.

Det har været en overraskelse for IBK, at en stor part af medlemsskaren er personer, der ikke tidligere har haft tilknytning til jernbaneklubber. Alle er også velkomne i klubben. Man har således fra 1/1 76 indført et nyt begreb: juniormedlemmer, personer under 18 år, hvis kontingent er 30 kr. mod 55 kr. for øvrige medlemmer.

Klubben gør opmærksom på, at IBK's arbejde har et historisk islæt, idet IBK *som første klub* i Danmark vil drive en smalsporet veteranbane, samt *som første klub* vil anlægge en bane, hvor der ingen bane har været tidligere, og *som første klub* oven i kø-

bet har al rimelighed; grund til at antage, at forehavendet vil lykkes.

Men der er brug for flere arbejdsvillige hænder. Hvem vil nu være med til at bygge op? Og ikke bare vente, til andre har gjort det grove arbejde!

Prøvenummer af klubbens blad »Tipvogne«, samt yderligere oplysninger fås ved henvendelse til klubbens kasserer Nils Bloch, Gudrunsvej 6, 4600 Køge.

J. B. Dyrkilde.

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

Landsretssagfører Hvens Eftf.

v. ADVOKAT BJARNE VIGENSØ

Grønnegade 6 . Ikast . tlf. 15 19 77

Møderet for Landsret

Haslund

Kør ind til

HASLUND AUTO

og vær sikkert kørende

Klostervej 15 . Haslund . Tlf. 44 50 45

1. kl.s reparatoinsværksted – Reel behandling. Spec.: Ford- og Opel-biler forhandles. Afdeling for pladearbejde.

Frits Pedersen

Hobro

Vore funktinærer handler i

PUTTE'S GARN

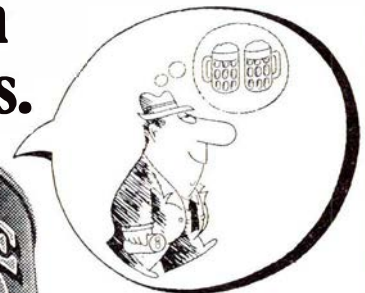
Adelgade 63 . Hobro . (08) 52 35 48

Garn til alle formål i de bedste kvaliteter og moderne farver. Stort udvalg i trikotage. – Husk: det er os med Royal

Consul strikke- og symaskiner

**Den bløde, runde
Faxe Fad-smag, der
aldrig kan
efterlignes.**

**-det festlige
pilsnerstærke fadøl**

Eskjær - Slyngge mergelbane 2

- eller en mergelbanes kamp for livet

I sidste måned så vi, hvilke oplysninger man kan drage ud fra de gamle forhandlingsprotokoller, der er efterladt fra dette mergelbaneselskab. Oplysningerne er talrige, detaljerne ligeså, og dette berettiger egentlig, at det hele nedfældes i en selvstændig bog. Forhåbentlig kommer den, men foreløbig må vi prøve at uddrage de mest elementære og interessante oplysninger, de som tilsammen giver et helhedsindtryk af denne interessante bane. Pladsen er begrænset, hvorfor det efterfølgende bliver et resumé af protokollernes kilderigdom.

En barsk bane - barske livsvilkår

For året 1900 et overskud på 1.191 kr. 1903 et minus på 86 kr. Herefter eksempelvis følgende underskud: 1905 ca. 950 kr., 1906 350 kr., 1907 251 kr., 1908 596 kr. – 1909 overskud på 8,49 kr. – 1911/12 atter underskud, 1.017 kr. og 1912/13 underskud på 411 kr. I 1899 bestilles et nyt sporskifte, der nedlægges i Skriverklitten, hvor sporet nu må have fået lov til at løbe trods fredning. Ganske vist har banen måttet acceptere, at gennemskæringen også skal kunne benyttes som vej, men dog med den klausul, at togene skal have forkørselsret.

Også trafikerhvervelse blev benyttet fra banernes side, på flere måder. F. eks. blev kommunerne forespurgt, om banen evt. kunne tænkes anvendt i forbindelse med vejarbejder, transport af materialer. Eller – en helt anden vej – der indførtes en bestemmelse om, at der, ved bestilling af mindst 500 vgl. mergel skulle ske udlån af banens transportable spor samt et sporskifte til køberen, frit leveret ved modtagerens afgreningspunkt.

Det skal også med, at der mod en betaling af 10 kr. pr. år blev givet tilladelse til at transportere mælk til mejeriet pr. trolje, dog måtte heste ikke anvendes som trækraft.

Kirkekomiteen for Sørig kirke fik tilladelse til at »låne« spor og materiel mod en beskeden leje og mod selv at levere kul og olie. Og atter problemer.

I 1901 skal statslån afdrages med 920 kr. pr. 11. marts, men ingen penge, der må søges om udsættelse.

Henstand opnået til september 1902.

Og så foregår i den kommende tid

totvækkerier om diverse afdrag munden ud i, at der via tillægsbevillingslove gives flere udsættelser, indtil det i 1905 stadfæstes, at gælden nedsættes til 10.200 kr., eller til 20 pct. af det oprindelige beløb.

Amtet indgår, efter nye, vanskelige forhandlinger, på at garantere for den nye, mindskede restgæld, hvorefter den oprindelige obligation kan aflyses.

Oven i alle disse alvorlige økonomiske vanskeligheder kommer så en strid mellem interessenterne og lokomotivfører Poulsen, der må abdicere – og en ny, Helberg, ansættes.

Et særligt kapitel er banens integrering i Tolnebanen, overgang til smalsporet trafikbane.

Det gav anledning til mange og lange forhandlinger, trakasserier m.v., men pladsen her tillader ikke, at dette aspekt inddrages – desværre, for det er interessant læsning.

3. november 1908 meddeles på generalforsamlingen, at Landbrugslotteriet har givet et tilskud på 500 kr.

Der mangler i 1912 penge til nye sveller samt til en vognladning kul, men der er dog også lyspunkter: Frederikshavn Sparekasse yder tilskud på 500 kr., Tversted kommune på 500 og Mosbjerg kommune 150 kr.

Lokomotivets tilstand er i 1912 så dårlig, at lokomotivføreren ved en reparation »tilpligtes atter at samle det«, da det ellers vil ske for hans regning.

Han afskediges og erstattes af Alf Jensen, lokomotivet godkendes af maskininspektøren 3. maj 1913.

I de første krigsår leves delvis på naturaløkonomi, der sælges nogle kassable sveller m.m. og købes spiger, vognhjul og tørv.

Vinteren 1915/16 var streng, og snelæg hindrede udkørsel allerede fra november. Blev først genoptaget i foråret 1916.

Belært af gode erfaringer søges om deltagelse i Landbrugslotteriets overskud.

21. december 1916 blev lokomotivet atter synet, men ikke godkendt. Gentaget i januar 1917 og da med en godkendelse til følge.

12. december 1916 blev lokomotivet atter synet, men ikke godkendt. Gentaget i januar 1917 og da med en god-

kendelse til følge.

Til disse reparationer samt til dækning af underskud låntes i Råbjerg Sparekasse 4.000 kr.

Hedeselskabet spørger i 1916, om banen vil fremkomme med et indlæg til selskabets jubilæumsbog, men vil gerne have noget at vide om banens trafikpræstationer, men uden resultat. Nogen statistikafdeling har banen ikke!

I 1915 et underskud på 342 kr., 1917 1.291 kr., 1918 3.244 kr. og i 1919 5.625 kr. Det sidste blev dog af revisionen nedsat til 5.542 kr.

Nu er man så langt ude, at en veksler på kul – 3.566 kr. – må fornyes. Der skal skaffes penge og flere muligheder drøftes. Resultatet bliver accept på tilbud fra Frederikshavn Sparekasse om lån af 10.000 kr.

I lighed med en række andre spor, blev også dette spor i 1918 udsat for en henvendelse fra Statens Brændselsnævn om kortvarig afgivelse af sporet til tørvetransport. Dette gav anledning til 2 ting, nemlig dels en konstatering af, at egnen dårligt kunne undvære banen, dels at man kunne gå den vej, at man kunne forlænge banen til Tolne, idet der i banens opland lå flere moser.

Der var enighed om at søge forlængelse gennemført, men bl.a. modstand fra DSB væltede denne plan. Aftalt spil?

Sveller var i 1918 så dyre, at en del træer blev købt til hjemmefremstilling af sveller.

De under krigen leverede vognhjul var af en så ringe kvalitet, at nogle af dem kun holdt én sæson.

Der var – foruden økonomien – besværligheder på en del andre fronter. 11. september 1919 drøftes Råbjerg Sparekasses lån på 4.000 kr. Dette skal tilbagebetales, hvilket kun kan ske mod andre lån. Sparekassen tilbyder da et erstatningslån på 8.000 kr. mod pant i selskabets ejendele. Lokomotiv, 20 vogne samt remise er allerede pantsat.

Og så i 1919 atter et utraditionelt udslag. Maskinfolk og læssere overtager i forening kørslen mod et fast beløb pr. udkørt vognladning. Alt var indbefattet i denne kollektivbanedrift, lige fra reparation af materiel, via læsning/aflæsning til sporvedligeholdelse.

Hovedreparation af lokomotiv alene var undtaget.

Om dette kollektiv var årsagen eller ej, er det en kendsgerning, at lokomotivpersonalet ikke kunne enes, føreren blev afskediget.

I 1920 var økonomien så anstrengt, at banens eksistens generelt blev optaget til diskussion. Skulle man kræve indbetaling af 10 kr. pr. aktie eller skulle man »slette« aktierne?

Skulle man likvidere og danne et nyt selskab?

Resultatet blev, at afgørelsen blev udsat mod, at man søgte staten om en gave, evt. et lån på indtil 25.000 kr.

Da dette blev afslået, søgtes om et lån på 5.000 kr. til nødvendige svelleindkøb.

Og tænk, den 19. november 1921 meddeltes, at Lanbrugsministeriet havde bevilget 5.000 kr. til nye sveller.

At de så blev anvendt med 4.000 til sveller og 1.000 til hjul, er en anden historie, der dog senere indhentes accept på.

3. septbr. 1922 oplyses, at Sparekassen Frederikshavn, giver tilskud på 500 kr. til billiggørelse af mergelleverancer til de dårligst bemidlede aktionærer.

9. september 1924 er der trækraft på dagsordenen. Dels er lokomotivet bedaget, dels er kulpriserne stadig høje. Hedeselskabet forespørges derfor, om der evt. kan anvendes petroleumsmotorer på banen, eller om der kan lejes anden trækraft hos Hedeselskabet.

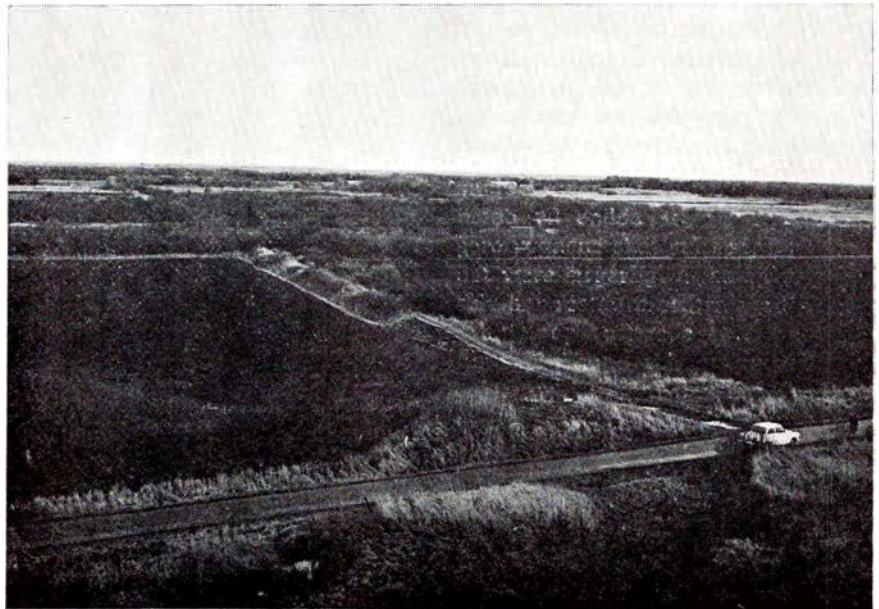
Begge spørgsmål besvares benægtende, og der indhentes tilbud på reparation af lokomotivet.

4. marts 1925 foreligger 4 tilbud lydende på fra 5.600 til 1.280 kr. Spændende fra en hovedreparation til en let reparation.

Arbejdet overdrages Frederikshavn Værft og Flydedok for en pris af kr. 3.684.

Økonomisk baggrund for denne udgift søges skabt på den måde, at aktionærerne skal tegne sig for et vist antal vognladninger mergel pr. år i de følgende 10 år, idet der samtidig indtages, at vognene nødvendigvis skal istandsættes for ca. 2.000 kr. samt at der skal foretages strengt nødvendige svelleindkøb for 6.000 kr.

Også spørgsmålet om Hedeselskabets evt. overtagelse af banen bliver bragt frem, og de spæde røster om lukning af banen lader sig høre. Mens lokomotivet bliver repareret, skal lokomotivpersonalet foretage en del reparationer på det øvrige rullende materiel samt bistå ved fremstilling af 12 nye vogne.

Udsigten fra mergelgravens skrænt. Dæmningen over mosen er intakt. Kort efter vejpassage drejede banen 90° mod venstre. Foto: SAG.

Lokomotivet er færdigrepareret den 3. juli 1925 og afhentes den 4. juli 1925.

I 1920 var der indhentet tilbud på jernsveller, men de kostede 3 gange så meget som de sædvanlige sveller, så dette køb blev opgivet. I stedet købtes brugte SB-smalsporsveller, og man indgik den underhåndsaftale med stationsforstanderen i Jerup, at han skulle søge de bedst egnede sveller ud til mergelbanen.

6. maj 1926 var en festdag – trods alt. Statsministeren var på besøg og togbefordredes til Tuen.

Aviserne gjorde et meget stort nummer ud af besøget og fortalte om masser af flag, om skolebørn, festklædte og i spalier osv.

Op gennem årene optræder ofte tilskud fra diverse givere, oftest med den baggrund, at beløbet skal medvirke til at billiggøre mergellevering til mindre-bemidlede.

Generelt går det lidt bedre med økonomien. F.eks. i 1927 et overskud på 100 kr., og det selv om der spontant optræder rykkere for ubetalte terminsrenter m.m.

I 1930 atter underskud, og bl.a. lokomotivføreren nægter at gå ned i løn, en anden må søges, kassen er tom!

Kun ét tilbud modtages og denne tilbyder – J. P. Dalsgaard, Hjørring – ansættes.

Men nu – i begyndelsen af 1930'erne – begynder det at vakle.

Der stiftes et nyt aktieselskab, overvejende dannet af de tidligere aktionærer ganske vist.

Dette selskab indbetaler 10.000 kr. i leje af bane og materiel.

Selskabet konkluderer, at selv om den samlede gæld kun er 7–8.000 kr., vil banen i hvert fald i adskillige år ikke kunne forrente gælden. Sagt mere ligeud – gælden vil fuldt ud kunne slettes ved at sælge banen og dens materiel. Hvem tør så stemme imod?

7. september 1934 stod dette punkt på dagsordenen, 14 stemte for lukning, 2 imod.

6. december 1934 vedtog en ekstraordinær generalforsamling at likvidere, at sælge alt bedst muligt.

40 aktionærer var mødt og heraf stemte de 31 for, ingen imod. De følgende møder drejede sig selvsagt om modtagne tilbud på diverse materialer og om annoncering vedr. bortsalg.

En del blev solgt, noget udlejet og det sidste lagret med senere salg for øje.

Det vil føre for vidt her at nævne alle enkelt salg, men man finder endnu i 1976 en hel del gode skinner anvendt på områdets ejendomme, i etageadskillelse osv.

Og så de siden da rundne mange år.

For selskabet eksisterer i bedste velgående.

Se, det er en helt anden form for økonomi, nu kan noget af den godgørelse, der kom banen til del, gøres god igen men mod andre. F.eks. i 1951: Formue 8.827,15 kr., Sørig kirke får

1.000 kr. I 1955 får Tuen forsamlingshus 1.000 kr. til restaurering. 1962 udbetales 25 kr. pr. aktie, formue nu 12.000 kr. Slutresultat efter udbetaling på 144 aktier, et overskud på 9.854,42 kr. (1964).

Og så siger protokollerne ikke mere.

Vel, det var forkortet, det var for kort, men pladsen er begrænset. Dog

giver foranstående et vist, vagt begreb om livet for den mest beskedne, den fattigste af landets 3 fastliggende mergelbaner.

Det er banehistorie, det er kulturhistorie, det er egnhistorie, og egentlig fortjener det offentliggørelse i fuldt omfang. Måske vil fremtiden åbne mulighed for bogen om Eskjær-Slyngemergelbane.
S.A.G.

vogne, som på det nærmeste har et halvt hundrede år på bagen. De anvendes dog sjældent til personbefordring, men til lettere godskørsel eller rangering.

De første skinnebusser anskaffes

Krigen satte en stopper for anvendelsen af motorkøretøjer i større stil. Dels var det ikke muligt at få brændstof til disse, dels var deres trækraft til at bestride krigsårenes store trafik på vore baner alt for lille. Enkelte baner forsøgte sig med mere eller mindre held med generatordrift, men det var kun en nødløsning i mangel af bedre.

Da Anden Verdenskrig var til ende, varede det ikke længe, før bilismen igen var mærkbar for de danske jernbaner. En delegation fra Næstved-Præstø-Mern Banen foretog da en rejse til Sverige for at studere disse der så meget anvendte lette skinnebusser, bygget af Hilding Carlsson i Umeå fra slutningen af 1930'erne. Resultatet blev, at man til banen bestemte sig til at leje en svensk skinnebus, en »rälsbus«, som er den svenske betegnelse, og den ankom med tilhørende bivogn den 16. december 1945.

Publikum blev straks glade for dette nye køretøj, der bød på en på privatbanerne hidtil ukendt komfort. NPMBs ledelse bestemte sig derfor til at købe SJ Y01 514 og UCF01 1549, og de blev omlitret til NPMB Sm 1 og Sp 51.

Flere privatbaner havde fulgt forsøgene ved Præstøbanen. Disse ville derfor også have skinnebusser. De vanskelige forhold efter krigen gav derfor

Farvel til danskbyggede skinnebusser

Vore engang talrige privatbaner har gennem tiderne mødt megen modgang. Anlagt sent og i egne, hvor de som regel kun har tjent meget snævre lokale formål, har gjort, at deres eksistensgrundlag ofte har været meget spinkelt. Resultatet er som bekendt også blevet, at den ene efter den anden har måttet give op over for konkurrencen fra landevejens køretøjer.

Trods besværlighederne med at få økonomien til at balancere, et ganske umuligt krav at honorere, har banernes ledelser i de fleste tilfælde udvist ganske prisværdige initiativer for at få øgede indtægter og formindske udgifterne. Kampen for at overleve har gjort denne indsats nødvendig.

Bilismen satte ind i mærkbart omfang i midten af 1920'erne. Det første skridt til at spare var at indskrænke dampdriften og erstatte de personalekrævende damplokomotiver med motortrækraft, som kunne betjenes af en enkelt mand. Her gik, som det så ofte er tilfældet, privatbanerne i spidsen, mens DSB hurtigt fulgte efter. Den odenseanske automobilsamlefabrik »De Forenede Automobilfabriker« lancerede under navnet »Triangel« de populære benzinmotorvogne, som foruden at være en fortrinlig trækraft for mindre tog også rummede en passagerafdeling, der i mange tilfælde var tilstrækkelig til at dække behovet. De første af disse vogne var forsynet med en benzinmotor, der via et mekanisk gear trak på bageste aksel. Da motoren var på omkring 70-100 HK, og den derfor ikke måtte belastes med for meget »på krogen«, var de første vogne forsynet med centralkobling, som kunne kobles med en af DFA særlig konstrueret påhængsvogn med personafdeling.

Centralkoblingen gik man hurtigt bort fra, da vognene ofte skulle bruges til at fremføre en enkelt eller to gods-

vogne bag på et af dagens få tog. Økonomien tillod ikke ved de små baner med ringe godstrafik, at man kørte særskilte godstog.

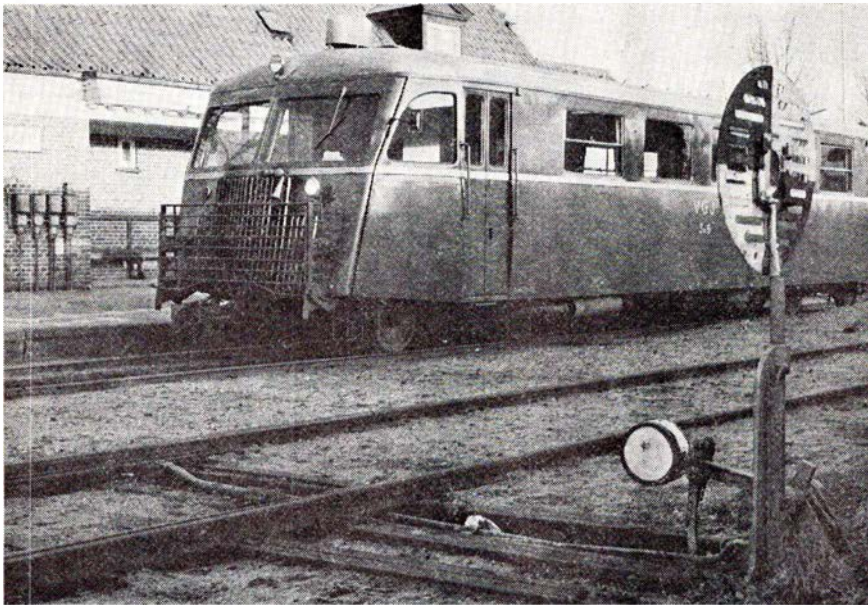
Triangel-vognene blev en succes. Snart var deres ry som et billigt og driftssikkert køretøj velkendt, og i løbet af den halve snes år, man byggede dem i større stil, blev de udbredt over hele landet, og få er de privatbaner, som ikke anskaffede disse motorvogne. I sammenligning med datidens ikke særligt komfortable privatbanevogne, ofte gamle kupévogne fra banernes bygning, var motorvognene behagelige køretøjer også for de rejsende.

At motorvognene også var solidt materiale, det beviser den kendsgerning, at der endnu eksisterer over en halv snes af dem, de fleste dog som bevarede objekter ved museumsbaner og hos jernbaneklubber. Men flere privatbaner anvender stadig Triangel-motor-

Smalsporet skinnebus i Neksø, mens DBJ endnu trafikerede »Østersøens Perle«. 1968
Foto: -tl-

Varde-Grindsted Jernbanes Sm 6 i Ansager kort før banens nedlæggelse i 1972. »Bus-sen« er af første serie fra 1948. Foto: -tl-.

anledning til, at der blev mulighed for at bygge disse i Danmark og derved undgå at bringe valuta ud af landet, samtidig med at der anvendtes dansk arbejdskraft, en ting der var rigelig af. En aftale kom i stand med Scandia i Randers om bygningen, og den første skinnebus blev umiddelbart efter påske 1947 afleveret til Hillerød-Frederiks-Værk-Hundested Jernbane og litereret HFHJ Sm 1. Prisen på denne og de følgende skinnebusser var ca. 150.000 kr. pr. stk.

De første 10 motorvogne blev forsynet med svenske Scania Vabis-motorer på 160 HK, men siden byggede Frichs A/S i Århus motorer i samme størrelse til de efterfølgende.

Trods det, at Socialdemokraten den 3. april 1947 skrev, at Statsbanerne havde afgivet ordre på et antal (uvist hvor mange) skinnebusser til Scandia, men at disse først skulle kunne leveres til efteråret, så ser det ikke ud til, at det efterår, avisen skriver om uden at nævne årstal, er nået endnu. Os bekendt er de eneste anskaffelser af skinnebusser, Statsbanerne har gjort, de toakslede »rumpegeder«, man har købt

fra et par privatbaner for at omdanne dem til mandskabsvogne ved arbejds-køretøjer.

Skinnebusserne svarede til privatbanernes forventninger – stort set. I alle tilfælde blev de den første gennemgribende standardiseringsforanstaltning, der var foretaget. Gennem årene 1947–52 anskaffede så godt som alle danske baner skinnebustog og ophørte dermed med dampdriften. Det eneste sted de aldrig nåede, var til Jyllands øverste bane, Skagensbanen, men her gjorde på grund af de store og tunge fiske-transporter, banen dengang havde, andre forhold sig gældende. Andre steder var lidt sene til at forstå betydningen af disse køretøjers økonomiske nyttevirkning – så sen, at det blev et par baners død.

Men der er ingen tvivl om, at i en tid, hvor lønningerne kom til at betyde mere og mere i budgettet, der har skinnebusserne reddet flere baner fra likvidation – eller i det mindste forsinket den med nogle år. Snæversynethed blandt lokalpolitikere har siden gjort, at anskaffelserne ikke var tilstrækkelige til at bevare en bane i en egn.

Skinnebussernes levetid var beregnet til ca. 10 år. I denne tid tages de sidste kan vist roligt sige, at de har aftjent ud af drift efter ca. 25 års drift, så man deres værnepligt. Kun på vore populære museumsbaner vil man fremover kunne opleve, hvorledes det var at køre med et typisk privatbanetog fra 1950-erne.

-tl-

Birkerød

Kør ind til

Texaco Service Station

Kongevejen 158 . Birkerød . 81 04 15

Benzin – Olie – Smøring – Undervogns-behandling – Hjulafbalancering – Batteriservice – Mindre reparationer udf. –

Husk vor velassorterede kiosk.
De sparer – ved at køre ind til Texaco.

Vær ikke i tvivl –

når De skal købe gaver hos

BIRKERØD ANTIK

Hovedgaden 44 . Birkerød . (02) 81 70 27

Stort udvalg i gamle glas – tin – kobber – messing – småting og alt til rimelige priser.

Det store udvalg finder De i

JANIVAN LEGETØJ

på gågaden i Birkerød . tlf. (02) 81 59 15

Alt i pædagogisk-mekanisk legetøj i alle prislag – gå ikke forgæves – gå altid i Janivan Legetøj

Friskbagt bagerbrød fra

LUPINKROGEN BIRKERØD

Lupinkrogens Bageri

Tlf. (02) 81 81 65

BAT-KON ^{1/2}

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

D S B bruger
Dixon
gulvaskemaskiner

Dixon
Bækkeskovvej 68
2700 Brønshøj
tlf. (01) 28 05 66

Bag det lækre i grill

BIRTH's GRILL

Knudrigsgade 8 . Århus . tlf. 13 99 34

Alt i lækkert grill – fine madpakker – skal det være en overraskelse – ellers efter ønske. NB: Frisklavet kaffe med varme rundstykker hver morgen kl. 6
Venlig hilsen Birth's grill

Gå ikke forgæves – gå i

CENTRA MARKED

v/ Palle Jørgensen

Hvidkløvervej 4 – Århus N – 16 74 52

Alt i kolonial, vine, tobaksvarer
Det er os med den gode kaffe.
Vi har altid et godt ugetilbud

Når det gælder køb af foto – samt tilbehør – anbefaler vi et besøg i den nye specialforretning

FOTO-CENTRET

Åboulevarden 51 . Århus . tlf. 12 63 68

Byens eneste trestjernede fotocenter
Fotohandel – fotoatelier – filmfremkaldelse. – Kom ind og få en billedsnak

Smyk Deres hjem med tapeter og farver fra

P H FARVER

Jægergårdsgade 69 – Århus

Telefon (06) 12 61 39

Ingen opgaver er for store – vi blander lige præcis Deres farve.

Alt i tapeter, pensler og kunstnerart.

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i . . .

KJOLELALON KNAPPEN

Ålborggade 22 – Århus – Tlf. 13 38 85

Vi syr modellen som De ønsker – Ingen opgave er for stor – køb stoffet hos os eller medbring det selv

Gå ikke forgæves – gå til specialisten. Vi har musik til alle aldre – lyt til nyt i quadrofoni

ÅRHUS MUSIKFORSYNING

Jægergårdsgade 43 . Århus

Telefon 12 32 04

VÆRUM's EFTF.

ved H. Fiirgaard

LÅSETEKNIK og FINMEKANIK

Alt i nøgler og låse

Reparationer af låse og dørlukkere samt montering af nye låse

Åboulevarden 55 . Århus . Tlf. 12 46 00

LAURSENS RADIO – TV

Sdr. Ringgade 6 (v/ Baunes Plads)

Århus – Tlf. 19 09 59

Radio – TV – Stereo – Plader – Bånd
HUSK: Vi tilbyder 10 pct. på alle reparationer til pensionister og unge under uddannelse samt til etatens folk.
Kig ind og tal med en fagmand

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i

BUKSE ROSA

Viborgvej 26 . Århus . tlf. 19 05 20

Bukser i den gode pasform og fikse snit – alt i smarte bluser.

Kom ind og se vort store udvalg

Den prisbevidste går i

CENTRUM SKO

Guldmedegade 4-6 . Århus . 13 99 76

Kvalitets-sko til alle formål og de rigtige priser. Forretningen med det store udvalg.

20% rabat til etatens folk

Hæle rettes fra dag til dag

Vore damer anbefales

SALON HJERTER ES

Henrik Pontoppidansgade 20 . Århus

Telefon (06) 12 78 70

Stedet for moderne hårpleje
Fagmæssig og venlig betjening

Tandlæge

MONNA CHRISTENSEN

Park Allé 7 . Århus . tlf. 13 03 13

Konsultation efter aftale

Stedet for kræsne slikmunde

VIXI CHOKOLADEFORRETNING

Rymsgade 5 . Århus . tlf. 13 28 19

Alt i Hermelin chokolade

Fine gaveæsker i alle prislæg
– det er os med de hj.lavede vaffer

»Bag den gode smag

HASLE BAGERI

v/ Niels Thuesen

Viborgvej 139 – Hasle – Tlf. 15 60 62

1. kl.s lækkert brød og kager

Transport er en tillidssag – benyt

N .J. TRANS

Ndr. Ringgade 86 . Århus N

telefon (06) 16 48 63

Flytning og budkørsel

Selskaber med 12-16 pers. minibusser

Alt udenbys kørsel og arbejde

Indenbys transport til taxameterpris

Indhent venligst tilbud – også på fast kørsel

Venlig hilsen N. J. Trans

Kør ind til

EXPRES-MARKED

v/ J. Hørslev Nielsen

Vester Allé 25 . Århus . tlf. 12 73 96

Tank selv – spar penge – stedet med den komfortable selvbetjening

Kør ind til

BP service station Langenæs

Langenæs Allé 14 . Århus . 14 54 84

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Stort udvalg i autoudstyr

Quick service udføres – husk vor velassorterede kiosk

Vi anbefaler skoreparation

»HOS ERIK«

Banegårdsgade 7 – Århus

1. kl.s reparationer – fagmæssig betjening – særlig pensionistrabat hele året

Vore funktionærer anbefales

FRUGTHUSET

Jordbrovej 21 . Århus . tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager. Stort udvalg i blomster og planter

Lad fagmanden råde Dem – gå til

VINKYPEREN

Frederiksallé 140 . Århus . tlf. 12 55 20

Vin i alle kendte mærker – vin for kendere – kolde øl – vand – snackvarer. Husk: vin skaber glæde – kig ind og få en vin-snak.

Vi handler i

SUPER KIOSKEN

Jægergårdsgade 57 . Århus

Telefon 13 79 20

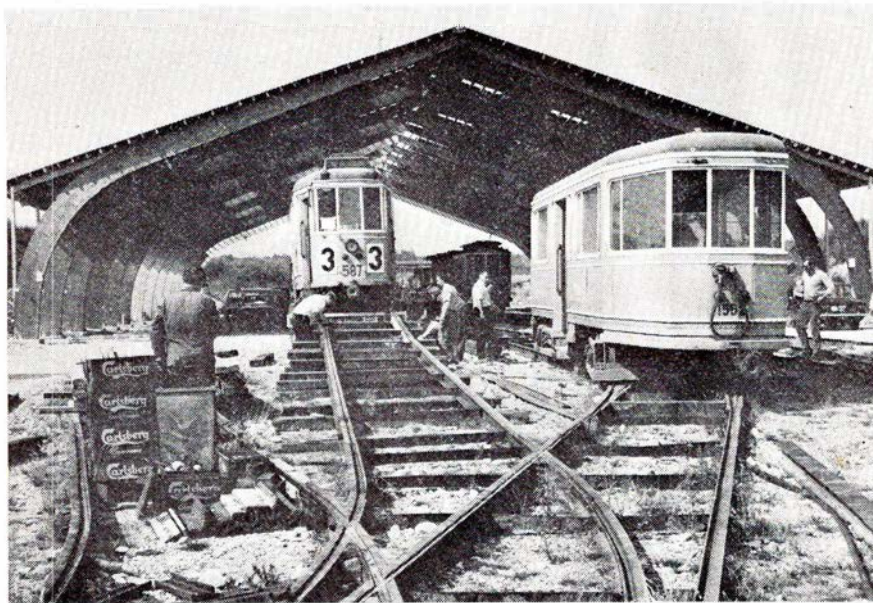
Alt i dag- og ugeblade – skrivesartikler tobaksvarer. Aut. tipsforhandler

Åben alle dage kl. 8-21

Venlig hilsen B. Adamsen

Sporvejsmuseet på Skjoldnæsholm

– en præstation af frivillig arbejdskraft

Der arbejdes med sporvognene ved det nye sporvejsmuseum på Skjoldnæsholm.
Foto: Torben Liebst.

I anledning af de tidligere her i bladet anførte betragtninger vedrørende bygning af vognhaller og remiser til jernbaneklubbernes rullende materiel skriver læser H.-H.F.S. lidt om, hvorledes Sporvejshistorisk Selskab har klaret opgaven med at komme i »eget hus«.

Det ser ud til, at Sv.J. har overset en »veteranbane«, nemlig den som Sporvejshistorisk Selskab er ved at etablere på den nedlagte Midtsjællandske Jernbane. Første etape af denne bane bliver nemlig en kombineret opbevarings- og udstillingshal for foreningens vogne.

Alt arbejde på denne hal er udelukkende udført af medlemmer som frivillig arbejdskraft, bortset fra støbning af fundamenter og rejsning af buer, hvor vi havde professionelle til hjælp.

Den 2. august 1975 holdt vi rejsegilde. På det tidspunkt havde vi lagt 910 stk. åse (taglægter) op på buerne og fastgjort dem med 50.000(!) søm. Utallige var de dage, hvor det overnattende team stod op kl. 5.00 om morgenen og puklede løs, til det begyndte at mørkne ved 21-tiden. Det var en sport at se, hvor mange åse, vi kunne nå at få lagt op på én dag. De seks uger i sommer, hvor vi havde arbejdslejre, gav nogle enorme fremskridt i forhold til vinterens korte dage, hvor vi kun arbejder i weekends. Men på trods af kulde og

pløje går det alligevel støt og roligt fremad. Når dette læses, skulle vi gerne have lukket portene i hallen.

Hallen bliver 63 meter lang og 29 meter bred, får fem spor med normal sporvidde og et spor med sporvidde 1000 mm, som passer til materiel, anskaffet i Århus og Flensburg. Det giver en samlet sporelængde på 360 meter, hvilket svarer til ca. 30 vognpladser. Der bliver 1,5 meters afstand mellem vognene, således at publikum frit kan bevæge sig mellem disse. I den ene side bliver der indrettet forskellige rum, som skal indeholde bl.a. toiletter, bad, opholdsrum, trafikkontor samt – ikke mindst – salgsafdeling. Sidstnævnte får det absolut bedste og største lokale ud fra den betragtning, at der her er mulighed for at skabe et kærkomment supplement til vore billetindtægter ved salg af forskellige publikationer, postkort m.m.

Finansieringen af hallen er sket dels ved lån fra medlemmer, dels ved optagelse af et byggelån i sparekassen Bikuben. Sådan et lån er ikke gratis, og det skal også betales tilbage, og det til nøje fastlagte terminer, ellers truer en tvangsauktion forude. Der skal skaffes ca. 50.000 kr. om året til terminerne, derfor har vi lanceret S.H.S. Remisefond, der ved hjælp af faste bidrag fra medlemmerne skal kunne klare de årlige ydelser, indtil sporvejsmu-

seets egne driftsindtægter er så store, at det kan løbe rundt i sig selv.

Man kunne prøve at finde ud af, hvor meget det koster at have en vogn stående ubeskyttet i det fri. Personligt tror jeg, det drejer sig om flere tusinde kroner pr. år pr. vogn, og dette beløb vil endda stige meget, jo længere vognene skal stå ude. Desuden vil det være ærgerligt at se en vogn, man selv har restaureret, trænge til at blive »shinet op« allerede et års tid efter, for slet ikke at tale om vogne, der til sidst er næsten umulige at redde. Sporvejshistorisk Selskab har en vogn, som blev overtaget fra Københavns Sporveje i 1965. Hvis den bliver støvet af, kan den godt komme ud at køre igen med publikum den dag i morgen. Det har heldigvis altid været en fast regel hos S.H.S., at man ved vognanskaffelser også sørger for et passende opholdssted under tag.

Nu er det desværre ikke alene naturens luner, man skal gardere sig imod, men også menneskets. I dag skal man beskytte vogne m.m. mod hærverk og tyveri, som efterhånden mere og mere hører til dagens orden (eller uorden). Hvad der er endnu mere sørgeligt er den kendsgerning, at de fleste tyverier kan føres tilbage til foreningens egne medlemmer. Hvilken mentalitet!!!

En anden ting er, at nogle af de steder, hvor veteranbanerne har til huse, der bor man på DSBs, privatbanernes eller kommunernes nåde, og man kan risikere at blive sagt op med kortere eller længere varsel. Sidst læste jeg i HgJKs blad »Bumletoget«, at HgJK var sagt op pr. 1. maj 1976 på Borupgård. Det er ikke sjovt og må nok give mange grå hår i hovedet. HSH har så sandelig ikke været forskånet for den situation. Den ene gang fik vi én uges varsel til at flytte 14 sporvogne plus hele vort kæmpemæssige lager af reservedele. Næste gang, et halvt år senere, skulle vi fraflytte en lade, hvor vi havde 9 sporvogne. Og prikken over »i'et« var, at vi også skulle hente vore 4 sporvogne samt strømforsyning m.m. fra Århus. Det har resulteret i, at hele vor vognpark – to vogne undtaget – i 1975 har været ude at køre med blokvogn.

Det kan ikke nægtes, at dette har givet en fantastisk rutine i at flytte rundt på vognene. Men det har også krævet en enorm arbejdsindsats af den forholdsvist lille kreds af aktive SHS-medlemmer. Lyspunktet i disse flytninger er, at vi nu har halvdelen af vor vognpark stående i egen remise (vognhal), og at resten vil følge efter i løbet af

Aarhus

Stedet hvor man hygger sig

Restaurant SØSPORTEN

Lystbådehavnen – Århus – Tlf. 12 16 67

Se vort spisekort med mange kulinariske retter. Selskaber modtages gerne
Husk vor Diner transportable med lækre menuer og anretninger.

Danseaftener for det voksne publikum

Ring og bestil

Med venlig hilsen

Den nye vært: STEENFELDT

Deres købmand

KØBMAND RUSKJÆR

Ing. Boulevard 19 . Århus . 12 85 60

Alt indenfor kolonial – konserves – st. udvalg i tobak – vin – spirituosa – frugt – grønt. Det er os med den gode kaffe.

Husk, vi har altid et godt tilbud.

Vi åbner kl. 7 – og bringer varer ud hver dag.

Det personlige portræt

FOTOGRAF ERIC NIELSEN

Johan Baunes Plads 6 . Århus

Telefon (06) 13 40 65

Selskabsfoto – Pasfoto – Børnefoto

Stort udvalg i rammer

Vore damer anbefales

SALON »89«

Paludan Müllersvej 89 – Århus V

Telefon 10 11 74

Alt indenfor moderne hårpleje

Kyndig og venlig betjening

Til hverdag og fest

Vesterbro's Viktualie og Smørrebrødsforretning

Vesterbrogade 9 . Århus . tlf. 13 52 87

Altid frisk pålæg og salater – Hver dag mange færdige middagsretter – Lækre madpakker. – Selskabssmørrebrød ud af huset. – Ring og bestil.

Radio og TV er en tillidssag – derfor gå i specialforretningen

P. L. RADIO OG TV

Præstevangsvej 2 . 8210 Århus V.

Telefon 15 05 00

Alt indenfor radio og TV i de kendte mærker. Vi er til tjeneste med råd og vejledning

Se godt – se godt ud
i MODERNE BRILLER fra...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Vore funktionærer handler i

BJERRES KIOSK

Østbanetorv 7 – Århus

tlf. 13 68 83 – 12 75 58

Aviser – Dag og ugeblade – Skriveartikler – Telegrammer – Tobaksvarer

Kiosken der har det hele

Vær ikke i tvivl – kør til fagmanden

TRØJBORG BILCENTRUM

v/ Finn Rathcke

Trøjborgvej 8 . Århus . tlf. 10 23 22

Reparation og service på person-, vare- og lastvogne. Alt til rimelige priser.

Faguddannet personale

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

PEDER WESSEL BODEGA

Hj af Niels Juelsgade/Tordenskjoldsgade . Århus . Tlf. 16 75 16

Her er hygge, stemning og venlig betjening.

Venlig hilsen Kaj og Paul Erik

Et besøg værd . . .

MØLLEGÅRDENS CAFETERIA

Eckersberggade 22-24 . Århus

Tlf. (06) 12 94 90

Her får De maden uden ventetid

Åben mandag, tirsdag, onsdag, fredag kl. 7,30-17,00. Torsdag kl. 7,30-18,00.

På gensyn

Henny og Linda (nye indehavere)

Gå til den rigtige slagter

Slagtermester JØRN SØRENSEN

Fynsgade 8 . Århus . tlf. 13 53 17

Alt i kød – flæsk og hjulavet pålæg

Prøv vor lækre medisterpølse

Husk vore ugepakker –

der er kvalitet for pengene!

Vi handler i

NORDBYENS KIOSK

Højhuset . Illerupvej 38 . Århus

Telefon 16 09 68

Alt i blade – aviser – tidsskrifter – tobaksvarer – konfekturer – is – vand – kaffe – farvefilm – blitz – skrivemateriale.

Bestilling på islagkage modtages

Venlig hilsen

Else og Henry Torstensson

AUTOREPARATIONER – BULER – RUST OG LAKERING

Din bil repareres samvittighedsfuldt til rimelige priser hos den »bette« mester

TORBENS AUTOSERVICE

v/ Torben Morell

Thunøgade 19 – 8000 Århus C

Telefon 13 37 18 – 16 17 22

Et godt spisested

KINA GRILL OG CAFETERIA

Sdr. Allé 9 – Århus – Tlf. 12 69 23

(Regina-komplekset) v/ gågaden

Husk: De kan få både danske og kinesiske retter – også gerne ud af huset.

Venlig hilsen

restauratør Tim Fook Cheung

CENTRA MARKED

v/ Max Lund

Nørre Allé 86 . Århus . tlf. 12 32 06

Kolonial – Konserves – Vine –

Spirituosa

NB. Vi er friske med tilbud

Bag den gode smag

»GASTRONOMEN«s

Diner Transportable

Fåborggade 7B . Århus C. . (06) 12 54 20

Varm mad – Smørrebrød – Grill-retter
Nyhed: Tivoli toast. Husk vore vacuum-pakkede færdigretter – holdbarhed i tre uger – opvarmning 5 min. Ring og få et godt tilbud. Med venlig hilsen
Clausen og Flindt

Lad os forkæle Deres køretøj – kør ind til

UNO-X SERVICE

Jens Baggensesvej 27 . Århus

telefon (06) 16 00 22

Hypermoderne service station med fagmæssig betjening på værksted og smørehal – Kiosk og bilbutik åben alle ugens dage kl. 7-22

Venlig hilsen og på gensyn

Bodil og Svend Ole Østergaard

foråret, således at vi kan slå portene op for publikum sent på sommeren 1976.

Veteransporvejen bygges

Det er der nok mange jernbaneentusiaster, der vil studse over. Nogle vil udbryde: »Jamen, I kan jo ikke køre, I har ingen skinner, hvor vil I få strøm fra osv.«

Publikums største interesse er, tror jeg, dog ikke at komme ud at køre, men derimod at se en rigt varieret udstilling af rullende materiel, samt – hvis man lavede udstillinger, som var skiftende fra år til år – at have noget at vende tilbage til. Jernbaneklubberne kunne bruge nuværende og nedlagte privatbaners jubilæer som et passende påskud for disse udstillinger. En kørende veteranbane i forbindelse med et sådant museum ville give det hele en ekstra kolorit.

Det er, som om vore veteranbaner er kommet for hurtigt og for let i gang, og ikke rigtigt magter at komme videre. Sporvejshistorisk Selskab derimod starter med først at bygge vognhallen og udstille vognene. Publikum vil så kunne se udviklingen fra år til år. Vi satser i første omgang på at få en strækning på 300 meter i sporvidde 1000 mm. Dernæst i takt med økonomi og arbejdskraft vil vi udbygge den normalsporede strækning. Samtidig skulle vi gerne skabe en smule miljø på forpladsen foran remisen med gamle lygter, bænke og en kiosk med kobberkuppel, søjler og krummelurer, for slet ikke at tale om de tusinder af brosten, vi har liggende parat til at brolægge forpladsen med.

Da vi nu har vor egen vognhal, sparer vi en masse arbejdskraft til vedligeholdelse af vognparken. Denne arbejdskraft bruges til at skabe dette miljø for det besøgende publikum.

»Kære jernbanebestyrelser! Lad være med at vente på at få tilskud til vognhaller. Husk på, hvor mange år det har taget blot at få nogle passende lokaler til DSBs jernbanemuseum. Gå selv i

gang og jo før, jo bedre. Skulle der komme et tilskud undervejs, kan det nok også finde anvendelse. I skal være velkomne til at gøre studier i marken. Tag hammer og støvler med, og drag så til Skjoldnæsholm og vær med til at slå nogle af de sidste 200.000 søm i, som skal holde hallen sammen. Her vil I kunne se det imponerende resultat, den lille kreds af aktive og barske SHS'ere, der trodser vind og vejr, har opnået på godt og vel et halvt år!«
VEL MØDT PÅ SKJOLDNÆSHOLM!

H.-H.F.S.

PS. Mon man ikke med disse skrækindjagende argumenter kan få sat lidt »fut« i vore jernbaneklubber!

Jernbane-Bladet har besøgt Skjoldnæsholm og kan tilslutte sig, at det er et imponerende stykke arbejde, de brave SHS-medlemmer har udført. Sammenligningen mellem SHS og jernbaneklubberne er dog ikke så lige til, idet de jernbaneklubber, der driver veteranbanedrift, naturligvis har benyttet den chance, de har fået for at få det gamle materiel ud at køre. SHS har som bekendt også adskillige gange, men forgæves, søgt at starte veteransporvej. Var dette lykkedes, ville spornavnene sikkert være kommet ud at køre, før man gav sig til at bygge.

Men at dette remisebyggeri kan danne forbillede for jernbaneklubberne, det kan vi til fulde tilslutte os.

red.

Dagbogen

30. januar: **Sjerring.** En 17-årig skoleelev blev i dag dræbt under et Intercitytog, da han befandt sig på banelegemet. Tilsyneladende har han ikke bemærket det kommende tog, som ingen mulighed havde for at undgå påkørsel.

3. februar: **Odense.** En personbil med en 34-årig kvinde og hendes mand, to børn på 8 og 10 år gik i dag i stå midt i sporet på rangerterrænet ved havnen. Netop i samme øjeblik kom et MH-lokomotiv kørende og ramte bilen. Kvinden blev dræbt på stedet, mens den øvrige familie slap med lettere kvæstelser.

Allerød

Den moderne kvinde går i

BOUTIQUE HANNE

M. D. Madsensvej . Allerød

Tlf. (03) 27 19 03

Moderne tøj til den voksne kvinde –
Alt i bijouteri – Kig ind – vi hjælper
med at finde det rigtige.

Gå ikke forgæves – gå i

BUTIK 5

M. D. Madsensvej 14-16 . Allerød

Tlf. (03) 27 56 55

Stort udvalg i tasker – Kufferter –
Skoletasker – Rejsetasker – Mapper –
Brugskunst
Her finder De gaven, der gør lykke

Vi handler i

MERCI CHOKOLADE

M. D. Madsensvej . Allerød

Tlf. (03) 27 22 73

Stort udvalg i hjemmelavet chokolade
– konfekturer – bolsjer m. m.
Her finder De altid en fin gaveæske i
alle prislag.

Køb ost i specialforretningen

OSTEBODEGAEN

Birkevej 2 (bag Allerød st.) . Allerød

Telefon 27 12 44

Alt i vellagrede oste, såvel danske som
udenlandske i mange specialiteter
Vi fører alt til ostebordet i kiks
og andre lækre ting

Stedet hvor man kommer igen

OLD DAYS

Lyngevej 93 . Allerød . (03) 27 14 40

Gamle afsyrede fyrretræsmøbler – og
andre skønne ting fra Sønderjylland.

Tørrede blomster – Gaveartikler

Kig ind. Med venlig hilsen

Old Days

Bent Gerts ApS

A L M E X

Ørnevej 69 – 2400 København NV

Telefon (01) 19 02 11

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN og SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

Håndværkervænget 10 – Hillerød – Tlf. *26 40 41

Aarhus omegn

Fest ombord – stedet, hvor etatens folk mødes

Restaurant »KOMPASSET«

Fredensgade 2 . Århus . Tlf. 13 62 34

Hyggelige og venlige omgivelser, og vore søde kageboller er hurtige og venlige (ny indehaver).

Med venlig hilsen Aage Sørensen

Spis, hvor maden er i topklasse

F. F. CAFETERIA

Østergade 10 . Århus . tlf. 19 25 05

God daglig middag – Lækkert smørrebrød samt grill-retter. – Her får De maden uden ventetid.

Med venlig hilsen

Kok Kurt Pedersen

Køb kød hos den rigtige slagter

Slagtermester HOLM

Ekkodalen 2 . Århus . tlf. 16 92 34

Kød – Flæsk – Hj.lavet pålæg – Prøv vor lækre medisterpølse og leverpostej
Altid mørt og velhængt oksekød til ethvert formål.

Køb det bedste – det gør vi

Bag den gode smag

FORTELEDETS BAGERI

v/ Henrik Larsen

Forteledet 16 . Risskov . (06) 17 73 21

Alt indenfor lækkert brød og kager
Bestillinger på alle slags brød modtages gerne. Husk: vi har åbent søndag – og vi har søndagsavisen (lukket tirsdag)

CHEVRON SERVICE

ved P. C. Andersen

Grenåvej 189 – Risskov – Tlf. 17 73 69

Benzin – olie – vask – smøring samt stort udvalg i autoudstyr.

Quick-service udføres

»Stå på god fod med Dem selv« – det betaler sig! – Behandling af:
Ligtorne – Nedgroede negle – Hårdhudsdannelse – Deformerede negle – Ømme knyster m.m.

LIS HENRIKSEN

exam. fodspecialist

Schandorffstræde 16 . Århus

Telefon 19 21 92

Klinikken er åben mandag–fredag kl. 10–17 samt efter aftale

Åbyhøj

dæk service center

Søren Frichsvej 49 . 8230 Åbyhøj

Telefon (06) 15 31 66

1. kl.s service til konkurrencedygtige priser. – Vi har dæk til alle vogne.

Alt i moderne maskiner og kun fagfolk

Hammel

Friske og lækre pølser fra

KETTYS PØLSEBOD

Vestergade 14 . Hammel . tlf. 96 33 23

Pølser – Is – Chokolade – Skærekager
Specialitet: Bøfsandwich

Kør ind til **ESSO ANBÆK**

Anbæk Korsvej . Hammel . tlf. 96 12 21

Benzin – Olie – Smøring

1. kl.s rust- og smedearbejde udføres billigt. 10% ydes på dæk mod aflevering af denne annonce. Venlig hilsen

Sonja og Ove Mikkelsen

Ry

Vi mødes på

RESTAURANT BISON

Gl. Rye – Tlf. (06) 82 89 08

i nye og moderne omgivelser

Steak House – Danserrestaurant – Øl Billardstuer. – Lad os holde Deres selskaber – ring og få et godt tilbud

Vi handler i

DØGNKIOSKEN

Kyhnsvej 7 – Ry – Tlf. 89 22 22

Alt i dag- og ugeblade – telegrammer – skriveartikler – lommeromaner

Stort udv. i legetøj – også pædagogisk

Åben 6.30–22, fredag-lørdag til kl. 23

Benny og Poul E. Jensen

Aulum

Vil De have fagmæssigt arbejde, så

Aulum Blikkenslagerforretning

v/ Frits Nissen

Bøgevej 9 . Aulum . tlf. (07) 47 27 26

Alt i nyt og reparationer – kommer overalt – også plasttagreder

Bjerringbro

»GRILLHYTTEN«

v/ Olaf Christensen

Søndergade 53 . Bjerringbro

Tlf. (06) 68 27 36

Alt i festmiddage – smørrebrød

Har De prøvet vore lækre

GRILL KYLLINGER

Egå

TANDLÆGE

OLE SANDVEJ

Blomstervangen 1 . (Egå Butikstorv)

Egå . Tlf. (06) 22 49 11

Kons. mandag–fredag efter aftale

lørdag kl. 9–12

Kolind

Vi handler i

»LIS's« BUTIK

Sivested – 8560 Kolind

Telefon (06) 39 13 55

Kolonial – Konserves – Vin – Tobaksvarer – Købmanden med den gode kaffe – Konfekturer – Chokolade

Øl – Vand

Rønde

Køb kød hos den rigtige slagter

SLAGTER H. P.

Hovedgaden . Rønde . tlf. (06) 37 11 47

Alt i kød – flæsk og hj.lavet pålæg

Prøv vor lækre hj.lavede medisterpølse – møre oksestege – og så har vi altid et godt tilbud.

Køb det bedste – det gør vi!

Stilling

Vi handler i

M. B. KIOSKEN

Århusvej 11 . Stilling . (06) 57 16 01

Aviser – Dag- og ugeblade – Telegrammer – Skriveartikler – Lommeromaner

– Tobaksvarer – Gaveartikler

Kiosken har det hele

Med venlig hilsen

Musse og Bjarne Nielsen

LAANE- OG SPAREKASSEN

FOR OFFENTLIGT ANSATTE

Vil du være bagmand?

Vil du være økonomisk bagmand uden at komme i konflikt med loven? Så er chancen der nu. Der er intet fordægtigt ved spørgsmålet. Tværtimod. Det er et væsentligt led i strukturændringen i de offentligt ansattes eget pengeinstitut.

Laane- og Sparekassen for offentligt ansatte tog i 1975 navneforandring fra det noget nostalgisk klingende »Laane- og Sparekassen for Embeds- og Bestillingsmænd«. Det gamle hæderkronede navn fremkaldte mindelser om kongeligt udnævnte med sabel og fjerbusk. Nu mangler man bare at indføre bolle-å.

Nok så betydningsfuldt for Laane- og Sparekassens strukturændring er imidlertid arbejdet med at opbygge en bred garantordning. Det fortæller Laane- og Sparekassens administrerende direktør, O. Ilsø Jensen, om:

Optimisme

Den nye sparekasselov, der trådte i kraft den 1. januar 1975, giver sparekasserne mulighed for at vælge mellem forskellige ledelsesformer. Ønsker man at fortsætte som garanteret sparekasse, som Laane- og Sparekassen gør det, forudsætter loven, at der tegnes egenkapital på mindst en million kroner, fordelt på mindst 1.000 garantstemmer. Hver 1.000 kr. giver en stemme, og ingen kan have mere end 20 stemmer. Ingen enkelt garant kan derfor dominere.

Rentefordel

Hvad betyder det at være garant udover, at man får høj rente og et fint bevis?

Garanterne er gennem valg af repræsentantskabet sparekassens højeste myndighed. Repræsentantskabet vælger af sin midte 6 medlemmer til sparekassens bestyrelse, der er på 9 medlemmer. Medarbejderne vælger 2 medlemmer, medens 1 medlem udpeges af handelsministeriet.

Det sparekassen bygger på, er indskud fra – og udlån til – offentligt an-

satte og deres organisationer. Det er samtidig garanterne, der gennem repræsentantskab og bestyrelse fastsætter retningslinierne for ind- og udlån. For tiden er renten på tre måneders opsigelse og på de skattebegunstigede konti en halv procent over de fleste andre pengeinstitutters rentesatser. Laane- og Sparekassen skiller sig også ud fra de fleste andre pengeinstitutter ved at tilskrive renten hvert halve år, hvor det normalt er én gang om året. Det betyder noget i retning af en kvart procent mere til indskyderne, og det er altså en ekstra gevinst, der lægges oven i den halve procent i overrente.

Sparekassen er interesseret i at udvide kendskabet til dens særlige karakter. Derfor er der ansat en konsulent, Palle Roland Jensen, der står til rådighed for organisationerne og deres medlemmer for at orientere om sparekassen.

Uden for København

Hvilke planer arbejder sparekassen med?

Det er vort mål at komme til at virke i et større geografisk område.

Vi har en lille filial i Hjørring, og i løbet af første halvår af 1976 åbnes en filial i Århus på byens bedste strøg, i Ryesgade. Det overvejes også at åbne filialer i andre byer, men sparekassen lægger op til en forsigtig og gradvis udbygning af et net af filialer uden for København. Sparekassen skal nemlig tage hensyn til den nye lovs bestemmelser om egenkapitalens størrelse, det vil sige konsolideringen.

Hvad er det rigtige?

Er det let at låne penge i Laane- og Sparekassen i dag?

Alle berettigede låneansøgninger bliver imødekommet – og det er de altid blevet. Laane- og Sparekassen har haft en væsentlig indlånstigning gennem mange år, fordi den enkelte kundes opsparing stiger og fordi flere og flere offentligt ansatte bliver kunder. Det giver stadig flere penge til udlån, og det er jo det, sparekassen lever af.

Problemet i dag med hensyn til udlån er det såkaldte udlånsloft. dvs. bestemmelse om, hvor meget der må lånes ud. Loftet er fastsat efter forhandling mellem pengeinstitutternes organisationer og Nationalbanken, og dette loft er Laane- og Sparekassen naturligvis også inde under. Og når vi »støder« på loftet, medfører det selvfølgelig vanskeligheder; så kan der ikke lånes alt det ud, der er behov for.

Fredericia

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

Se Møbel-Udstillingen på Vesterbrogade 10
Møbler lavet i håndværksmæssig udførelse sælges direkte fra fabrik – ingen fordyrende mellemled.

N H K STILMØBLER

6. Julivej 15 – Fredericia – tlf. 922744

Altid byens største lager i køkkengulve ...

Vægbeklædning, tæpper samt gulvbelægning finder man hos
TREKANTENS GULVBELÆGNING
Kongensgade 20 – Fredericia
Tlf. 92 74 98 – 95 73 82
Åben 12-17 – lørdag 9-12

BODIL & SV. AA. JUHL

TANDLÆGER

Danmarksgade 33 . Fredericia . 92 38 01
Kons. 10-16 . Lørdag efter aftale

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

DANMARKS POPULÆRSTE
VINHANDEL

RYE PETERSENS VINHANDEL
Danmarksgade 38 . Fredericia
Telefon 92 42 33

Silkeborg

Gå ikke forgæves – gå i

INGERS BØRNETØJ

Høgevej 2 (Århusbakken) – Silkeborg
Telefon (06) 82 82 70

Altid stort udvalg i børnetøj i alle størrelser. Har vi ikke det, der passer, syr vi efter mål – uden ekstra beregning.
Kig ind og få en tøjsludder

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–19.00

Kør ind til

Texaco tankstation og autoværksted

Gødvad Bakke . Silkeborg . tlf. 82 50 89
Benzin – Olie – Vask – Smøring
1. kl.s autoværksted – reel behandling
Spec.: Saab-biler (ny indehaver)
Arne Albertsen

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserves – vine – spirituosa samt tobaksvarer ....
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Kør ind til

GULF SERVICE STATION

Frederiksberggade 19 . Silkeborg
Telefon 82 22 21
Benzin . Olie . Smøring

1. kl.s reparationer udføres fagmæssigt
Stort udvalg i autotilbehør

Vær prisbevidst – gå, hvor udvalget er størst og billigst – gå i

»LEMO«

Skærbækvej 11 . Resenbro
Tlf. (06) 85 35 95, priv.: (06) 82 82 88
Vi fører alt i væg-til-væg tæpper
Hård gulvbelægning – Elementkøkkener
Hårde hvidevarer – Badeværelsessæt
Vel mødt! – Egen import

Vi klarer alle Deres problemer
når det gælder skumgummi

BO – SKUM

Nygade 43 – Silkeborg – Tlf. 82 66 62
Alt i smarte hynder – stole – brikse
– Ingen opgave er for stor

Skanderborg

Salon Hair

Modfrilsurer

Speciel klippebar
for både damer og herrer

Banegårdsv. 15 . Skanderborg . 52 03 38
(parker v. døren)
Jette Wuth

Kør indtil

ESSO SERVICE STATION

Horsensvej . Tebstrup . Skanderborg
Telefon (06) 53 8250
Benzin – Olie

Husk vor Esso Nærbutik
Cigaretter – Cerutter – Pibetobak og meget andet
Åbent hverd. 7–19, søn- og hell.d. 8–19
Magda Knudsen

Det store udvalg i legetøj – hobby
samt musik – finder De hos ...

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

Odder

ARNDT'S

URE OG SPECIAL-OPTIK

Rosengade 33 – 8300 Odder
Telefon (06) 54 23 13
Aut. OMEGA og TISSOT forhandler

Specialforretningen med det store udvalg

»TROPHEUSET«

Rørthvej 2 . Odder . Tlf. 54 28 13
Alt i fugle – fisk – dyr – bure – akvarier samt tilbehør
Alt i hundeartikler

Sæt kulør på Deres bolig
Benyt byens specialforretning

ah GARDINER

Holsteinsgade 12 – Odder
Telefon 54 28 04
Vi ta'r mål – syr – monterer
Deres gardiner

Horsens

Stedet for tøj i særklasse

SCOTT-SHOP FOR MEN

Graven 6 . Horsens . (05) 62 16 78
Kig ind i vor forretning og se vort store udvalg – med kyndig betjening
Priser, der passer til enhver pengepung

Malerfirmaet Just Hansens Eftf.

ved Erik Christiansen
Værksted: Rossinggade 4
Privat: Nylandsallé 10
Horsens – Tlf. (05) 62 11 74
Tilbud gives uden forbindende

NYT – NYT – NYT NYT – NYT – NYT Hår

Alt indenfor moderne hårpleje udføres.
Ring og aftal tid
På gensyn i

SALON GRETHE

A. G. Kristoffersen
Dagnæs Boulevard 50 . Horsens
Telefon 61 42 38

Vi handler i

CAROLINELUNDS KIOSK

Amaliegade 24 . Horsens . tlf. 62 56 36
Alt i dag- og ugeblade – Skriveartikler
– Telegrammer – Lommeromaner –
Tobaksvarer – Konfektur

Malling

Gå ikke forgæves – gå til

MADSSENS OCEKA MARKED

Aistrupvej – Malling – Tlf. 93 10 85
Alt i dybfrost og kølevarer – kolonial –
konserves – vine og spirituosa.
Husk vor gode kaffe.
Stort udvalg i isenkram og legetøj

Maarslet

Kør til fagmanden

Maarslet Undervogns Center

Bedervej 97 – Telefon (06) 29 03 68
Effektiv rustbeskyttelse – det er sagen
Syrefri P.V. 213 undervognsolie
Pava rustbeskyttelse
Reel og fagmæssig behandling
Med venlig hilsen: E. ROSENDAL

MØDESTED

Torsdag den 25. marts kl. 19.30

SHS-møde i Hovedbanegårdens Restauration, lille sal, Århus H. Der vises her sporvejsfilm fra ind- og udland.

Onsdag den 7. april kl. 19.30

»Med DSB ind i fremtiden – om Plan 1990«. Dette er emnet for Helsingør Jernbaneklubs møde, der foregår i DSBs Generaldirektorats opgang B, Generaldirektørens Sekretariat, Sølvgade 40, København. Kontorchef Ole Andresen vil orientere gennem ord og billeder, og der vil være mulighed for diskussion om emnet.

Fredag den 9. april kl. 19.30

DJK, Midtjylland, afholder ordinær generalforsamling på Højskolehotellet, Middeldgade 6, Randers.

Fredag den 9. april kl. 19.30

Industribaneklubben har foredragsaften på mødecenter »Charlottegården« i Hedehusene. Det er tandlæge Hammer, Sakskøbing, der vil fortælle om de lollandske roebaner samt vise film om samme emne.

Der vil som sædvanlig være mulighed for at visitere klubbens handelsafdeling.

Før mødet holdes »Åbent hus« på »Hedehusgården«, hvor klubbens bane skal udgå fra. Der vil her være mulighed for at se en del af IBKs materiel, værksted m.m. Åbent hus kl. 18.00–19.30.

Alle er velkommen, til »Åbent hus«-arrangementet for ikke-medlemmer dog kun mod forudindmeldelse på tlf. (03) 65 81 47.

Lørdag den 10. april – søndag den 11. april

DJK arrangerer udflugt til Jylland, hvor man lørdag beser Scandia, Randers. Der køres fra Randers station med damp tog (HV 3) kl. 13.00 og returneres fra Scandia med ankomst Randers station kl. 15.45.

Herefter rundvisning i Sct. Mortens Kirke.

Lørdag kl. 19.30 vises på Højskolehotellet, Middeldgade 6, Randers, lysbilleder fra Løgstørbanen samt film fra Ålborg Privatbaner ved B. Sundahl og H. J. Fredborg.

Søndag afg. Randers kl. 08.26, Langå kl. 08.41, Viborg kl. 09.30 til Løgstør med ank. kl. 11.30. Der returneres kl.

13.00, ank. Viborg kl. 16.15, Randers kl. 17.28.

Løgstørtoget oprangeres af MT-lokomotiv og ældre personvogne.

Pris for deltagelse i arrangementet lørdag: kr. 20,00.

Pris for deltagelse søndag med særtog mellem Viborg og Løgstør og retur: kr. 60,00. Prisen omfatter altså kun særtog på Løgstørbanen.

Tilmelding senest 1. april ved indbetaling på postgiro 8 11 10 06, Dansk Jernbane-Klub, udflugtsafdelingen, Opnæsgård 21, 2970 Hørsholm.

Tirsdag den 22. april kl. 19.30

SHS afholder ordinær generalforsamling i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 23, København F.

Kun adgang mod forevisning af gyldigt medlemskort.

DØDSFALD

Lkf. V. E. Johansen,
fh mdt Gb, 88.

Tgf. E. Bom,
fh Østerport, 86.

Tgf. N. N. Orholt,
fh Kh, 83.

Lkf. C. A. Rasmussen,
fh Od, 82.

Banehv. E. O. J. Jensen,
fh 2. bygningsstr. Gb, 80.

Tgf. K. E. Andersson,
fh Ab, 78.

Trafikeksp. A. R. Larsen,
fh Flintholm, 77.

Stfst. F. Remfeldt,
fh Køge, 76.

Lkf. H. N. C. Olsen,
mdt Enghave, 69.

Sektionsing. H. Hartman Petersen,
66 år.

Værkm. A. W. Andreasen,
Træværkstedet, 62.

Borgmester Børge Wadum,
Stenlille, form. for HTJ's
bestyrelse, 61.

Værkm. A. B. Laumann,
Frederiksværk, 60.

Posteksp. K. H. Jensen,
tidl. stmst. APB, 58.

Borgmester Werner Larsen, Maribo,
medl. af Lollandsbanens best., 53.

Lkf. H. F. Ribbung,
Hg, 52.

Lkf. V. J. Knudsen,
Fa, 46.

Tass. C. Thomsen,
Østerport, 34.

Herning

Nyd en god kop kaffe mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

v/ Wilmer Pedersen – Herning
Aviser – Tobak – Chokolade
Hurtig og høflig betjening

Besøg

SIEMATIC KØKKENCENTER

Østergade 17 . Herning . tlf. 22 18 11
og se de 7 spændende køkkenmiljøer
Vi foretager total-moderniseringer af
køkkener

Ny indehaver: Arne Sørensen

Vi anbefaler . . .

KIRKEBY RADIO – TV

Søndergade 34 . Herning . tlf. 12 92 70

1. kl.s reparationer udføres på alle
mærker med fagmæssig garanti

Vore funktionærer handler i

»SHOPPEN«

Østergade 3 – Herning – Tlf. 12 08 00

Alt til hobby og leg – Stort udv. I pædagogisk legetøj. Kom ind og få en god idé. Venlig hilsen Grethe & Åge Lesner

Kølvrå

Køb kød hos den rigtige slagter

DERES SLAGTER

v/ Per Jørgensen

Torvet 2 . Kølvrå . tlf. (07) 10 10 47
Alt i kød – flæsk – hjemmelavet pålæg
Prøv vor lækre medisterpølse og
leverpostej
Køb det bedste – det gør vi

Ejstrupholm

INGE'S TRANSPORT- OG FLYTTEFORRETNING

Skal De flytte – ligemeget hvorhen i verden – så er det Inge's Transport og Flytteforretning.

Vi kører med bundpriser. – Vi giver gerne fast pris. – Vi er flinke, dygtige og omhyggelige, så betæk Dem ikke, når De skal flytte. – Ring til (05) 77 26 91.

Inge's Transport- og Flytteforretning
Ejstrupholm . Tlf. (05) 77 26 91

BOGHJØRNET

FREMAD

Joe Gores

Død fugl fløjet

172 sider, kr. 16,75.

Privatdetektiver er i USA et væsentligt led i amerikanernes hverdag, og der er da også udkommet et væld af bøger om dette emne.

Nu har Fremad fundet en ny vel-skrivende forfatter, Joe Gores, og med ham er vi bestemt ikke snydt. Detektivbureauet, der bl.a. opsøger biler, hvor afdragene ikke er indgået hos forhandlerne, får pludselig en sag på halsen, idet en af bureauets egne medarbejdere bliver overfaldet. Jagten på bilerne bliver kombineret med jagten på den brutale overfaldsmand. Det er spændende og velskrevet, og det foregår i det hektiske miljø på den amerikanske vestkyst, et område der elskes af alle krimilæsere.

Anna Ladegaard

Egoisterne

229 sider, kr. 29,75 – indb. kr. 39,75.

Anna Ladegaard har en forunderlig evne til at gøre sine personer levende, og i *Egoisterne* får man dem alle indenfor døren. Dina og Kurt Heinrich Manz og deres to børn er mennesker, der kommer os ved, og Dina og Kurt Heinrichs lidt uortodokse måde at angribe problemerne på er fængslende og spændende læsning. I romanen føres vi rundt i Europa i en kosmopolitisk og interessant atmosfære, hvor vi hele tiden har personernes mangfoldige (og egoistiske) problemer tæt inde på livet.

Med god grund fik Anna Ladegaard »De Gyldne Laurbær« i 1973 for denne dejlige roman.

vj.

Smalsporede industrimotorlok –

1. del – Nordjylland

Peter Andersen

58 sider. Uindbundet.

Peter Andersens Forlag,

Charlotteager 38, 1. th.,

2640 Hedehusene. Pris 26,00 kr.

Industribaner har altid haft et bestemt klientel, men dette er vokset betydeligt gennem de senere år, bl.a. som følge af dannelsen af en klub, der beskæftiger sig med disse baner.

Forskningen i historien om disse småbaner har det desværre været meget sparsomt med. Kun enkelte har

vist dette emne interesse, bl.a. flere af dette blads skribenter, som gennem artikler har søgt at stimulere interessen.

Når der nu foreligger en bog om småbanernes motormateriel, så er det et enormt fremskridt. De manglende muligheder for at finde kildemateriale har desværre været et mærkbart handicap for forfatteren, som ikke har haft mange muligheder for at stable en komplet materielliste på benene.

Bogen må derfor i første række være at betragte som en udfordring til alle med interesse for rullende materiel, dettes nummerering, tekniske data m.m., til at fremkomme med oplysninger, der kan komplettere denne udgaves mangler.

Der har været utroligt mange industribaner med motortrækraft. Der er derfor ingen tvivl om, at der skal komme oplysninger frem som enkelte i dag sidder med uden at kende den interesse, der er for dem.

Og et enkelt hjertesuk. Der kunne nu godt have været lidt illustrationer i bogen. Der har jo kørt – og kører stadig – mange mærkelige »Storm P«-køretøjer rundt.

–tl–

The Early Motive Power of the Baltimore and Ohio Railroad.

158 sider, ill. Glenwood Publishers, P O Box 194, Felton, Calif 95018. \$ 8,95.

Det er et spændende kapitel med de gamle amerikanske lokomotiver, fordi de er, eller rettere var, så meget forskellige fra de gængse europæiske typer. Her er alt fra en lodret stående kedel til »kamel-bags« (med førerhus på kedlen) til de største skorstene, man næsten kan tænke sig. Forfatteren behandler indgående tekniske detaljer, ligesom de forskellige konstruktører og fabrikanter får, hvad deres er. Det er spændende historie om den tid, hvor der var mange om udbuddet, og design blev skabt, som kom til at vare, lige til dampæraen var definitivt forbi i USA.

Humørspalten

Fru Nielsen var til lægeundersøgelse, og mens den stod på, snakkede hun i ét væk.

– Ærligt talt, fru Nielsen, sagde lægen irriteret, – nu kan De godt holde op et øjeblik og lade mig sige noget.

– De, sagde fru Nielsen indigneret. – De skal aldeles ikke sige noget. Som læge har De tavshedspligt...

Gårdtur?

Kahytterne på mange rutebåde kan åbenbart minde om fængselsceller. Da en af kahyttsjofruerne på en af bådene mellem Danmark og Norge gik og puslede i korridoren under dækket, hørte hun en forsigtig banken inde fra en af kahytterne.

I næste øjeblik blev døren åbnet, og en lille tyk kone stak hovedet ud og spurgte:

– Undskyld, men skal man blive her inde under hele turen, eller må man gerne gå ud og kigge lidt.

★

Den gamle dame bebrejdede sin ældre bror:

– Skam dig, Oscar! At løbe efter piger i din alder!

– De er ikke i min alder.

★

Modernø børn

Bedstefar var ude at køre i tog med lille Åge. Pludselig kørte toget ind i en tunnel, og det blev mørkt i kupeen, hvortil Åge prompte bemærkede:

– Bedstefar, der gik billedrøret!

★

Lille Ole skulle ned i kælderen for at hente noget til sin mor. Da han gik ind i det mørke rum, råbte han med høj røst:

– Her kommer jeg og fire andre!

★

Ingen fare!

– Hør, elevatorfører! Er der ikke fare for, at snoren knækker, når vi er så mange i elevatoren?

– Nej. Men det er højst sandsynligt, at bunden går ud.

★

– Sikke da en dejlig svampestuvning, skat! Hvor har du den opskrift fra?

– Fra en kriminalroman.

Ålborg

Lyt til os før De handler . . .

Hobrovej 76 Ålborg · tlf. 13 56 55
Lyt til os før De handler

NB. Parkering ved døren

Vor leverandør . . .

Electrolux Støvsuger Center
Prinsensgade 40 · Ålborg · Tlf. 13 38 75
Stort udvalg i de anerkendte mærker
Specialværksted for Electrolux og Volta
1. kl.s reparationer udføres

SLAGTERIUDSALGET

v/ Preben Glad

Sjællandsgade 34 · Ålborg · tlf. 12 97 23

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet
pålæg og salater

NB: Prøv vor gode medister

Randers

Kør ind til

Midtvejs Cafeteria og Servicestation

Hobrovej - Råsted - Randers
Telefon (06) 44 31 69

Stedet hvor man kommer - og kommer
igen

Vore funktionærer anbefales

B. J. APTO

v/ Bent Johansen

Hadsundvej 170 · Randers · tlf. 43 96 06
Alt vedrørende bilreparationer udføres
fagmæssigt og samvittighedsfuldt
Spec.: Mazda - VW - Opel - Vauxhall -
Ford - Alfa Romeo. - Kom ind og få et
uforbindende tilbud

Langå

Vi handler i

TATOL FORRETNINGEN

Bredgade - Langå - Telefon 46 15 01

Trikotage - Strømper - Parfumeri
i kendte mærker.

Kig ind - det De ikke ser i vinduet
har vi i forretningen.

Venlig hilsen

LINDA JØRGENSEN

Vi handler i

KONFEKTUREFORRETNINGEN

Bredgade 31 - Langå

Stort udvalg i konfekturer, chokolade

Fine gaveæsker i alle prislæg

Kaffe - Lækker dessertis

Venlig hilsen

KIRSTEN FICH

Gå ikke forgæves - gå i forretningen
med det store udvalg

LEGETØJSMESSEN

Bredgade 40 · Langå · Tlf. 46 15 85

Vi fører legetøj i alle prislæg -
pædagogisk - hobby til børn i
alle aldre.

Vær moderigtigt klædt - gå i

JACOBINE

Bredgade 48 · Langå · tlf. 46 16 11

Her finder De det fikse udvalg i bukser
- bluser - sæt-sammen-sæt - alt til
konkurrencedygtige priser. Kig ind og
få en tøjsnak - venlig betjening
Man køber kød hos den rigtige slagter

- vi handler i

Væthvejens Slagterforretning

Væthvej · Langå · tlf. 46 17 17

1. kl.s kød - flæsk - hjemmel. pålæg -
medisterpølse - salater - varm lever-
postej hver dag til middag - husk vore
gode ugetilbud - Køb det bedste - det
gør vi. - Solveig og Rud Henriksen

Hobro

Tag noget lækkert med hjem fra

BYENS SMØRREBRØD

Adelgade 74 · Hobro · tlf. (08) 52 26 26

Lækker kartoffelsalat m/ frikadeller
Luksus smørrebrød - Frisksmurte mad-
pakker - Det er os med de lækre grill-
kyllinger.

Åben tirsdag, onsdag og torsdag 9-23,
fredag, lørdag 9-2.00, søndag 10-23,
mandag lukket

Venlig hilsen Rita og Poul Jørgensen

Struer

Tag noget lækkert med hjem
eller spis det her

CITY GRILL

Østergade 34 · Struer · tlf. 85 25 25

Hver dag 10 forskellige middagsretter

- alt i lækkert grill

- det er os med de store kyllinger -

Her får De maden uden ventetid

Åbent hver dag 9-23, hellgd. 11-23

Vi handler i

City Centrets Konfekturer

Søndergade 6 · Struer · tlf. 85 28 42

Alt i lækkert konfekturer - bolsjer -

fine gaveæsker i alle prislæg -

husk vor lækre dessertis

Vor funktionærer anbefales

Installatør Otto Knudsens Eftf.

v/ Niels Jørgen Pedersen

Telefon (07) 48 70 73 · Asp

Stort udvalg i belysninger - hvidevarer

- el-brugsting - samt alt til faget hø-

rende. 1. kl.s arbejde udføres - nyt som

reparationer - fagmæssig og reel be-
handling.

Holstebro

Restaurant

BORBJERG MØLLE

Holstebro - Telefon (07) 46 10 10

God mad i hyggelige omgivelser

Stedet, hvor man kommer igen

Ring og bestil - kuv. Indtil 100 pers.

Venlig hilsen Birthe og Hans Pedersen

Vær prisbevidst - handel i

Borbjerg Slagterforretning

v/ Jørgen Baunbæk

Holstebro - Telefon (07) 46 10 80

Alt i kød, flæsk og hjemmel. pålæg

Husk: Vi har altid gode tilbud til
fryseren - ring og bestil!

Vær prisbevidst -

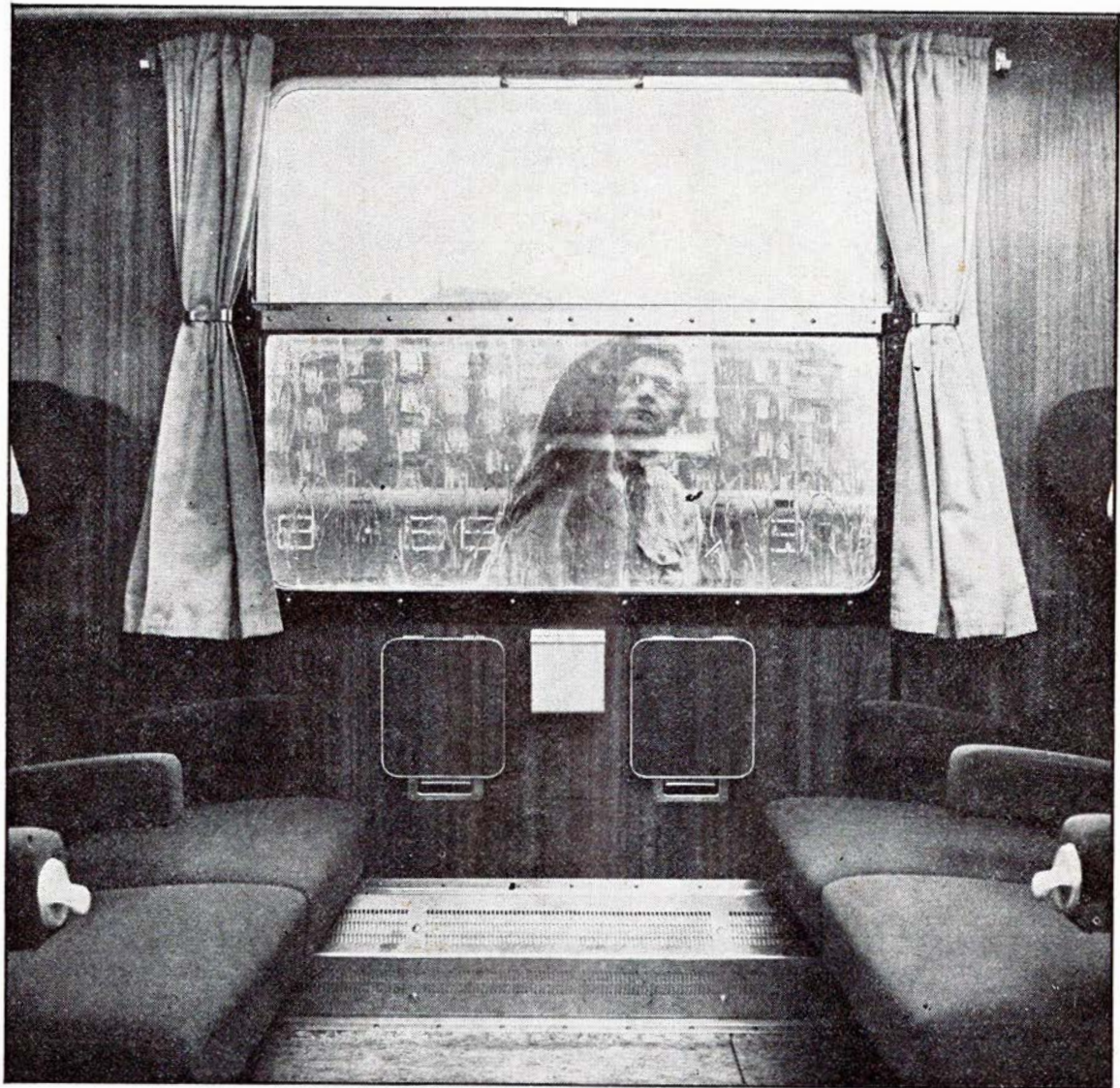
gå ikke over åen efter vand

HAAHR BENZIN

Gartnerivej · Holstebro · (07) 42 52 20

Benzin - Olie

Husk vor velassorterede kiosk

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømt.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.